

Občinska skupščina Litija

Izvršni svet
in družbenopolitične
organizacije

ČESTITAJO

vsem delovnim
ljudem in občanom

ob 29. novembru —
DNEVU REPUBLIKE

SZDL sprejema izziv

Za nami so volitve v organe KK in v OK SZDL. Zaključena je bogata aktivnost, ki so jo vodili delovni ljudje in občani ter vsi frontni deli organiziranih socialističnih sil v pripravi na volitve. Za nami je tudi uspešno obdobje naših prizadevanj, da bi ustvarili kar najboljše pogoje za dejansko ustvarjanje in odločanje vseh delovnih ljudi.

Na odgovorna mesta v organe SZDL so prišli mnogi novi, mladi ljudje. Pripravljene so se hrabro spoprijeti z nalogami, ki jih pred njih postavlja današnji čas. S tem so pripravljene sprejeti izziv, ki ga pred SZDL postavlja uresničevanje programa dolgoročne gospodarske stabilizacije.

Čas, v katerem živimo, resnično ni rožnat, prav zato je vloga frontno sestavljene SZDL toliko večja. Kako bo uspešna, kako bo ustvarjalna naša SZDL, bo torej odvisno od nas samih. Problemi niso nerešljivi; s skupno, koordinirano in ustvarjalno akcijo pa bo čas bitke znatno krajši.

In na katerih toriščih boja bomo najprej aktivirali naša prizadevanja? To je brez dvoma nadaljnje razvijanje in dograjevanje družbenoekonomskega sistema, utrjevanje in dograjevanje družbenopolitičnega sistema in uveljavljanje ustavne vloge SZDL.

Pri razvijanju družbenoekonomskega sistema je izhodišče dolgoročni program ekonomske stabilizacije. Ob doslednem uresničevanju načela opiranja na lastne sile naj bi v naslednjem obdobju zagotovili razvoj takih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, kjer bodo de-

lavci dejansko odločali o ustvarjanju in razporejanju dohodka. Le tako si bomo ustvarili pogoje, kjer bo možno uresničevati načelo delitve po delu in rezultatih dela, zagotoviti racionalno izrabo in uporabo vseh družbenih sredstev, povečati obseg proizvodnje in izvoza, usklajevati osebno, skupno in splošno porabo s tistim, kar dejansko ustvarimo. Nujno se bo treba spopasti tudi z reševanjem strateških vprašanj; z boljšim izkoriščanjem kmetijskih površin, z večjo proizvodnjo prehrane in s preskrbo, ki bo zadovoljila najširše potrebe.

Glede na sedanje razmere mora biti dan velik poudarek uveljavljanju družbenih dejavnosti kot pomembnega dejavnika v ustvarjanju dohodka. Prelomiti je treba s staro miselnostjo, da so družbene dejavnosti samo nekakšna potrošnja, ki samo jemlje. V naši zavesti se mora učvrstiti spoznanje, da so te dejavnosti sestavni del družbenega dela, investicija, ki bo v določenem času rodila bogate sadove. Saj opiranje na lastne sile pomeni med drugim predvsem izkoriščanje lastnega znanja.

Pomembne so tudi naloge na področju drobnega gospodarstva, zaposlovanja, raziskovalne dejavnosti, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter uresničevanja III. samoprispevka.

Zavedamo se, da je uresničevanje ekonomske stabilizacije odvisno

predvsem od skladnega razvoja družbenoekonomskega in političnega sistema, zato bo aktivnost SZDL usmerjena zlasti k izvajanju tistih nalog, ki zagotavljajo demokratizacijo celotnega procesa samoupravnega odločanja, posebej družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja.

Akcija SZDL mora biti zato usmerjena k uveljavljanju delegatskega odločanja v vseh sredinah, demokratizaciji kadrovske politike, hitrejšemu razvoju samoupravnega obveščanja, uveljavljanju ustavne vloge KS in občine kot samoupravne komune. Takšna aktivnost zagotavlja tudi hitrejšo podružbljanje SLO in DS.

SZDL bo v prihodnjem obdobju aktivna tudi pri uveljavljanju lastne ustavne vloge v političnem sistemu.

Osnovni cilj je doseči bistveni premik pri uveljavljanju SZDL kot demokratične fronte interesov svobodno organiziranih delovnih ljudi in občanov. Zaradi tega bo osrednja pozornost usmerjena k razvoju in uveljavljanju raznovrstnih akcijskih oblik delovanja v vseh frontnih delih SZDL. Le z ustvarjalnimi dialogi, s konfrontacijo različnih stališč in pogledov se je mogoče po demokratični poti dokopati do takšnih stališč, ki bodo izražale stvarne, dejanske potrebe in interese delovnih ljudi in občanov. Takšne metode delovanja SZDL bodo omogočale, da se bodo ljudje v delegatskih skupščinah z jasnimi argumenti bojevali za take odločitve, ki bodo v največji meri izražale množično samoupravnih potreb in interesov ljudi.

Akcijska naravnost SZDL in predvsem njena učinkovitost se bo tako preverjala in potrjevala sleherni dan. Tako bo rasla iz dejanj, kar je tudi edino prav!

PRIREDITVE v počastitev praznika občine Litija

ČETRTEK, 8. decembra:

ob 17.30 — otvoritev razstave akademskega slikarja Jožeta Megliča v avli sindikalne dvorane na Stavbah.

PETEK, 9. decembra:

ob 12. uri — otvoritev TV pretvornika Gorišča v združenem domu v Jevnici.

SOBOTA, 10. decembra:

ob 9. uri — medobčinsko strelsko tekmovanje v strelskem domu v Šmartnem;

ob 9. uri — občinsko prvenstvo v namiznem tenisu v telovadnici osnovne šole Franc Rozman — Stane Šmartno.

NEDELJA, 11. decembra:

ob 9. uri: — 4. tradicionalni šahovski turnir »Litija 83« v menzi Predilnice Litija.

SREDA, 14. decembra:

ob 17. uri: — občinsko tekmovanje radiotelegrafistov v osnovni šoli Dušan Kveder — Tomaž Litija, Bevkova ul.

PETEK, 16. decembra:

ob 18. uri — »Večer litijskih športnikov« v sindikalni dvorani na Stavbah.

SOBOTA, 17. decembra:

ob 7. uri — 3. tradicionalni spominski planinski pohod na Tisje. Start med 7. in 10. uro pred spomenikom NOB v Litiji;
ob 7. uri — 11. tradicionalni tekmovalni pohod ekip ZRVS, TO in ZSMS na Tisje. Start pred spomenikom NOB v Litiji;
ob 15. uri — pionirski šahovski turnir v prostorih Kegljarišča v Litiji;
ob 19. uri — slavnostni koncert ob 10-letnici MPZ Hotič — Kresnice v Hotiču.

PONEDELJEK, 19. decembra:

ob 17. uri — otvoritev razstave o mladinskem prostovoljnem delu, avla občinske skupščine Litija, Jerebova 14.

SREDA, 21. decembra:

ob 9. uri — otvoritev mlečne farme KZ Litija na Grmačah in otvoritev hlevov v okviru hlevskih skupnosti in kmetov kooperantov

ČETRTEK, 22. decembra:

ob 17. uri — proslava ob dnevu JLA v osnovni šoli Dušan Kveder — Tomaž Litija, Bevkova ul.

PETEK, 23. decembra:

ob 17. uri — slavnostna seja občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij v sindikalni dvorani na Stavbah.

SOBOTA, 24. decembra:

ob 17. uri — javna radijska oddaja »Spoznavajmo svet in domovino« v sindikalni dvorani na Stavbah.

NOVO VODSTVO

Na zadnji konferenci OS Zveze sindikatov Slovenije Litija so za novega predsednika izvolili tovariša Janeza Kresa iz Lesne industrije Litija, dosedanji predsednik Franc Kaja pa je postal sekretar.

Tovariša Janeza Kresa nam ni treba posebej predstavljati, saj je znan družbenopolitični delavec, ki se že vrsto let ukvarja s problematiko na različnih področjih družbenega življenja. Z izvolitvijo na to mesto, pravi, nekako nadaljuje družinsko tradicijo, saj so Kresovi z Loga bili od nekdaj znani napredni sindikalni aktivisti.

In kje meni, da bo težišče sindikalnega dela v prihodnje? Prav gotovo v uresničevanju programa gospodarske stabilizacije, v krepitvi vloge delavca, ki naj skozi delo doseže socialno varnost in resnično prevzame vse funkcije, ki mu jih ustava in zakon o združenem delu dajeta.

Tovarišu Kresu želimo pri odgovornem delu veliko uspehov, da bi ob kolektivnem delu mogli uresničiti vse zastavljene cilje!

Ob tvojem prazniku, domovina

O zemlja naša,
tisočkrat teptana,
izpita,
izmozgana!
Ko si kipela
v brazdah,
rodila
v žitnih njivah,
se točila
v vinskih trtah,
je ležalo
prekletstvo
nad teboj...
So na ozarrah ležali
samorastniki,
zavili v cunje,
so ugašale lačne oči
rudarskih otrok,
so v kočah
in barakah
poznali le bedo...
Prevarana si bila,
zemlja naša.
Rodila si jih,
debele gospode,
dajala
si jim najboljše,
ker si morala,
ker so ti
jemali s silo!
Oni pa so
pljuvali, ate,
na banketih
so se ti rogali,
v obraz
so ti lagali,
ko so govorili,
da gre zate,
domovina.
Pa si bila
vedno samo njihova,
ki so prihajali,
ki so se vračali,
dan za dnev,
trudni od dela,
do vrha oškropljeni
od blata,
v svoje revne domove,
za okna brez šip,
v večere brez luči.
Pa je prišel on,
ki je prižgal iskro,
da se je razlila luč,
da sta zazvenela
srp in kladivo,
da si postala
vsa njihova,
prava in edina,
domovina proletarcev!

J. Sevljak

Oteženi pogoji gospodarjenja

Zaostreni pogoji gospodarjenja se vedno bolj odražajo na proizvodnih dosežkih gospodarstva občine. V lanskem obdobju je večina gospodarskih organizacij proizvodnjo povečala, medtem ko je bila letos v Industriji usnja Vrhnika, TOZD Usnjarna Šmartno, Lesni industriji, TOZD Plastika, SCT, TOZD Industrija apna Kresnice in Kmetijski zadrugi Litija manjša. Le redke delovne organizacije so realizirale zastavljene planske cilje.

Na doseganje proizvodnje in planskih nalog so v veliki meri vplivale omejitve na področju deviznega poslovanja. Delovne organizacije morajo večji del deviz, ki so jih ustvarile z izvozno dejavnostjo, odvesti za pokrivanje skupnih družbenih potreb. 52,7% ustvarjenih deviz morajo odvesti za naslednje namene: 20% za uvoz nafte, 8% za devizne rezerve Narodne banke, 5% za potrebe federacije, 4,7% se združuje za tiste delovne organizacije in republike ter pokrajine, ki so se nadpovprečno zadolžile in ne morejo vračati dolgovi, 15% pa se odvajajo za pokrivanje potreb v republiki Sloveniji.

47,3% deviznih sredstev, ki ostanejo delovnim organizacijam v občini, ne zadostuje za kritje njihovih potreb. Da ne pride do motenj v proizvodnji, se v reprodukcijski povezavi z OZD dogovarjajo, da odstopajo del deviz, ustvarjenih z izvozom, za uvoz surovin, s tem si tudi zagotovijo polizdelke in izdelke za svojo proizvodnjo. Tudi ti prenos deviz v korist skupnega poslovanja niso zadostni in bi prišlo do zastoja v proizvodnji, če ne bi naše delovne organizacije koristile raznih inozemskih kratkoročnih in srednjeročnih blagovnih kreditov za nakup naravnih in umetnih vlaken, kož ter granulata za plastiko. S pomočjo blagovnih kreditov je Predilnica Litija lahko povečala proizvodnjo, medtem ko IUUV Šmartno tudi inozemski krediti niso zagotovili redne proizvodnje, zato je bila leta manjša. Če bi prišlo do proizvodnih motenj v IUUV Šmartno in Predilnici Litija, ki skupaj zaposlujeta 47% zaposlenih v gospodarstvu občine in skupaj ustvarita 53% dohodka v gospodarstvu občine, bi imelo to velike posledice na socialno varnost zaposlenih in tudi za financiranje družbenih dejavnosti občine.

V 9-mesečnem obdobju je gospodarstvo občine doseglo za 53% večji celotni prihodek. Tolišen porast je izredno visok in je posledica različnih dejavnikov, kot so večja proizvodnja, spremenjeni asortiman, v največji meri pa je na tolikšno rast celotnega prihodka vplivala rast prodajnih cen izdelkov.

Stroški proizvodnje so naraščali še hitreje kot celotni prihodek. Stroški so v primerjavi z lanskim obdobjem večji za 57%. Hitra rast le-teh je narekovala, da so morale delovne organizacije poseči po zviševanju cen izdelkov, če so hotele nadoknaditi izpad dohodka zaradi inflacije, ki je dosegla najvišjo stopnjo v povojnem obdobju.

Za litijsko gospodarstvo je tudi značilno, da mora za nemojen potek proizvodnje uvoziti velik del reprodukcijskega materiala in rezervnih delov iz dežel, kjer je plačilno sredstvo konvertibilna valuta, kateri cena izredno hitro raste. V lanskem letu je bila povprečna cena dolarja v 9-mesecih 41,86 din, v letošnjem pa že 85,16 din, iz česar se vidi, da so bili nakupi zaradi razvrednotenja dinarja v primerjavi s tujo valuto za 82% dražji.

Visoke cene reprodukcijskega materiala so tudi v največji meri pripomogle, da je ekonomičnost poslovanja gospodarstva občine slabša za 1,4%.

Sorazmerno visok porast dohodka je vplival na to, da so se povečali prispevki in davki za splošno in skupno porabo.

Velik delež dohodka namenja litijsko gospodarstvo tudi za plačevanje obresti od kreditov, ki jih mora najemati pri bankah zaradi premajhne akumulacije v preteklosti, ali pa so obratna sredstva porabili za investicijske naložbe. Cena denarja pa iz leta v leto raste. Obrestna mera za kratkoročne kredite je 35%, vendar se predvideva, da bo v naslednjem obdobju zaradi inflacijskih tendenc še višja. Nižje obrestne mere so le za izvozno dejavnost in za nekatere prioritete namene, ki so družbenega pomena. V lanskem letu so znašale obresti 55.171.000,00 din, letos pa že 119.347.000,00 din ali za 116% več.

Problematična postaja tudi likvidnost gospodarstva, kar je splošen pojav v naši državi, ker je v obtoku veliko menic, ki nimajo denarnega kritja. Prihaja tudi že do primerov, ko izdajatelj menic in avalisti menic nimajo denarja za plačilo, ko menica zapade.

Slaba stran obsežnega meničnega poslovanja je tudi ta, da gospodarstvu primanjkuje pravega denarja, saj morajo imeti naše delovne organizacije za nakup surovin iz uvoza na razpolago dinarska sredstva. Isto se dogaja tudi ob izplačilu osebnih dohodkov, ko si z menicami ne morejo pomagati, ker jih banke tudi ne odkupujejo zaradi pomanjkanja denarja.

Na 9-mesečne finančne rezultate vplivajo zaostreni predpisi na področju plačevanja, ki bodo povzročili tudi veliko težav. V primeru, da delovna organizacija ne bo poravnala svojih obveznosti v predpisanem roku, bo kaznovana odgovorna oseba, prav tako pa bo kaznovan tudi tisti, ki nepravčasno plačilo ne bo prijavil družbeni kontroli. Po novem letu pa bodo sankcionirani.

rafi tudi osebni dohodki tistih delovnih organizacij, ki svojih obveznosti ne izpolnjujejo v določenih rokih.

Sredstva za osebne dohodke so se povečala v odnosu na lansko obdobje za 25%. Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983 določa, da morajo delovne organizacije pri razporejanju dohodka upoštevati 35% zaostajanje rasti razporejenih sredstev za osebne dohodke.

Naše gospodarstvo je dosledno spoštovalo dogovor, saj zaostaja rast osebnih dohodkov za dohodkom za 52%. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal 16.045,00 din in je višji v primerjavi z lanskim obdobjem za 25%.

Kljub temu, da je rast osebnih dohodkov v zadnjih obdobjih nekoliko hitrejša, še vedno zaostajamo za povprečjem gospodarstva v republiki.

Akumulacija gospodarstva se je v primerjavi z lanskim obdobjem podvojila. Gospodarstvo je ustvarilo 411 milj. din sredstev akumulacije. Iz teh sredstev pa morajo delovne organizacije združevati precejšen del za razvoj nerazvitih republik in pokrajin ter za financiranje infrastrukture v republiki. Indeks, ki kaže porast akumulacije gospodarstva, je izredno visok, vendar ga moramo ocenjevati skozi inflacijska gibanja. Če primerjamo povečanje zalog in povečanje stroškov oz. celotnega prihodka z akumulacijo, potem lahko ugotovimo, da je ustvarjena akumulacija premajhna za kritje razvrednotenja sredstev zaradi inflacije, ki je v naših, na uvoz reprodukcijskega materiala vezanih delovnih organizacijah, še večja od priznane v Jugoslaviji.

Izgubo je zabeležila samo ena delovna organizacija SCT, TOZD Industrija apna Kresnice, v višini 4.395.000,00 din zaradi velikega razkoraka med ceno izdelka in ceno tehnološkega goriva. Tehnološko gorivo je udeleženo v lastni ceni proizvoda za približno 70%, zato je sleherni porast cen goriva usoden za finančni rezultat.

Trimesečno obdobje do zaključka leta lahko še marsikaj spremeni v pogledu povečanja ali zmanjšanja proizvodnje, prav tako pa tudi v pogledu finančnih učinkov. Delovni kolektivi se bodo morali maksimalno prizadevati, da se poslovnost ne bo poslabšala.

A. K.

Razmišljanja ob programu ekonomske stabilizacije v občini Litija

Obdobje neusklajene porabe je bilo predolgo, da bi v dveh letih sanirali vse gospodarske tokove, ki povezujejo gospodarstvo naše občine z gospodarskim sistemom Jugoslavije.

Za obdobje dosedanjega osveščanja in poskusov oživljanja gospodarstva ter zmanjševanja skupne in splošne porabe je bila značilna restriktivna politika. Tak pristop k reševanju gospodarskih težav je imel relativno hitre učinke, vendar začasne. Za daljše obdobje ti učinki niso in ne morejo imeti trajnih rezultatov. Trajne rezultate daje samo tako gospodarjenje, ki ustvarja večji narodni dohodek in omogoča smotno porabo novo ustvarjenih dobrin.

Pred nami je borba za osvajanje najbolj kvalitetnih dejavnikov gospodarjenja. V sociološkem smislu pa ta borba tudi pomeni, da moramo spremeniti odnos do dela, do samoupravljanja, delovne discipline in tudi potrošnje.

V naslednjih dneh bo v javni obravnavi osnu-

tek dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije v občini Litija. Prav bi bilo, da predlagan program ukrepov dopolnimo in konkretiziramo vsak iz vidika svoje delovne sredine. Nosilci posameznih nalog pa bodo morali kar najbolj odgovorno prevzemati obveznosti in jih izpolnjevati.

Omenjeni program zajema vsa področja od gospodarstva do skupne in splošne porabe. Uspeh naše gospodarske stabilizacije je odvisen predvsem od tega, koliko bomo pripravljeni delati bolje in več, porabiti pa toliko manj, kolikor smo v zadnjih desetih letih preveč. Lahko ugotovimo, da dosednji veliki napor za stabilizacijo gospodarstva niso obrodili pričakovanih rezultatov tudi zato, ker se večina ni hotela odreči lagodnemu življenju »na kredit«.

Zdaj se moramo zavedati, da je prišel čas stremne in da je dolžnost vsakega izmed nas, da dela več in bolje.

G.G.

Na obisku v Gradmetalovem kovinskem obratu

V želji, da spoznamo delovne kolektive v naši občini, smo se pred dnevi ogledali v TOZD Gradmetal Litija, bolje rečeno v njegovem kovinskem obratu.

Sedeli smo v pisarni vodje obrata in se pogovarjali o delu, uspehih in perspektivah tega kolektiva. Naši sogovorniki so bili: direktor TOZD Gradmetal dipl. ing. Viki Šešek, vodja obrata tovarš Marjan Kokalj in komercialni referent Peter Strojjan.

V razgovoru smo izvedeli, da je ta obrat zrasel iz gradbene dejavnosti, da pa danes ustvarja iz naslova gradbene dejavnosti leca 5% svojega dohodka. Njihova osrednja dejavnost je izdelovanje prigradnih naprav za viličarje. Trenutno izdelujejo okoli 30 tipov teh naprav za različne partnerje kot so INDOS, MIN Niš, POBEDA Novi Sad, IMP, SKIP in druge. V zadnjih dveh letih izdelujejo prigradne naprave tudi za viličarje večjih nosilnosti (do 12 ton), ki jih izdeluje Litostroj Ljubljana.

Tržišče zahteva osvajanje novih in novih izvedb teh naprav, tako da se na tem področju obeta neomejene možnosti nadaljnjega razvoja. Trenutno tečejo razgovori za sodelovanje pri izdelavi opreme nakladalnikov 14. oktober iz Kruševca, možnosti za sodelovanje pa se kažejo tudi z drugimi firmami. Ime

Gradmetal je danes znano že širom Jugoslavije, saj izdelujejo naprave, ki jih uporablja predvsem procesna industrija. Z vgraditvijo teh naprav odpadejo namreč palete, ki predstavljajo velik strošek.

Kolektiv, ki v celoti šteje 60 ljudi, je mlad in ambiciozen. Tudi finančni rezultati kažejo na to, da so na pravi poti, saj bodo plan — sodeč po 9-mesečnih rezultatih — presegli.

Se posebej pohvalno pa je to, da uporabljajo lastno znanje, ki v okviru razvojnega oddelka išče vedno nove in nove rešitve.

In kakšne so perspektive? Izgleda, da svetle, čeprav so vmes tudi problemi. Predvsem kar se tiče preskrbe s kritičnimi materiali, kot so nekatera jekla, hidravlični elementi, tesnila. Problem predstavlja pomanjkanje nekaterih strojev, pa morajo zato stopati v kooperacijske odnose, ki niso ravno poceni.

Cene njihovih izdelkov so pod nadzorstvom zveznega zavoda za cene, zato pride večkrat do neskladja na relaciji cena kooperanta — končna cena.

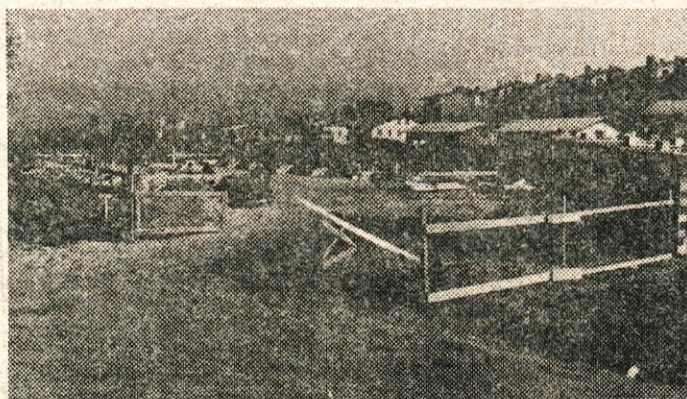
Obupati pa vseeno ne kaže. Postopno si iz sredstev, ki jih ustvarjajo, nabavljajo nove, preproste stroje, ki bodo omogočili, da se bodo znižali zdajšnji stroški. Nasploh velja podčrtati — in na to so v podjetju upravičeno ponosni — da smo do sedaj te naprave uvažali in zanje trošili znatna devizna sredstva. Tako se Gradmetal vključuje v širša stabilizacijska prizadevanja.

Kakšni so načrti za prihodnost? Radi bi povečali obseg izdelave novih, kvalitetnih prijemal. Vključili se bodo tudi v združenje proizvajalcev viličarjev in transportne opreme Jugoslavije, kar jim bo omogočilo tudi serijsko proizvodnjo. Izdelovati pa nameravajo tudi stroje za proizvodnjo betonskih cevi, kar je iskan izdelek doma in v svetu.

Ob koncu bi bilo treba še podčrtati, da je dosedanja povezava z gradbeništvom zadoščala, da pa je zdaj že v marsičem presežena. Zato bi bilo treba razmišljati o povezavi s sorodno branžo, kar bi seveda zahtevalo tudi določene organizacijske spremembe.

Trdno smo prepričani, da bi temu marljivemu in enotnemu kolektivu v marsičem olajšali nadaljnjo perspektivo, če bi o tem začeli resneje razmišljati. To si brez dvoma tudi zaslužijo.

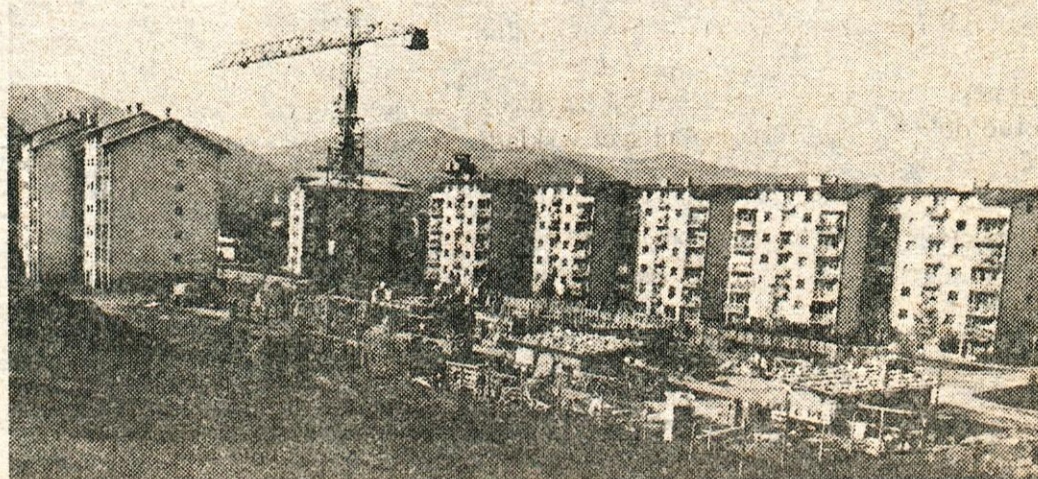
Novice v sliki in besedi

Nasproti Kegljšča gradi KZ Litija Agroservis objekt, ki smo ga v Litiji že dolgo potrebovali (foto: GO)

Stopnišče na Frtico bo vsak čas dokončano. Tako bo korak varnejši in pot krajša (foto: GO)

Pod Grbinsko cesto »rastejo« nova stanovanja. Marsikateri stanovanjski problem bo tako rešen (foto: GO)

● DRUŽBENO-EKONOMSKI POLOŽAJ MLADIH

Zaposlovanje — problem vse družbe

V prejšnji številki smo govorili o stanovanjski problematiki mladih, tokrat pa bi nekaj besed namenili zaposlovanju. Dejstvo je, da je naraščajoča brezposelnost problem celotne družbe in ne samo mlade generacije. Lahko rečemo, da je to najtežji gospodarski, politični in socialni problem današnje družbe. Reševanje tega problema bo dolgotrajno, zato mora biti to prednostna naloga našega združenega dela. Tu bo morala ZSM odigrati pomembno vlogo pri uresničevanju in izboljševanju politike zaposlovanja. To pa je tudi eden od sklepov XI. kongresa ZSM Jugoslavije. Delavci v združenem delu naj bi bili nosilci zaposlovanja, zagotoviti je treba javnost dela v postopku zaposlovanja, obravnavati pa bi ga morali kot družbeno nalogo.

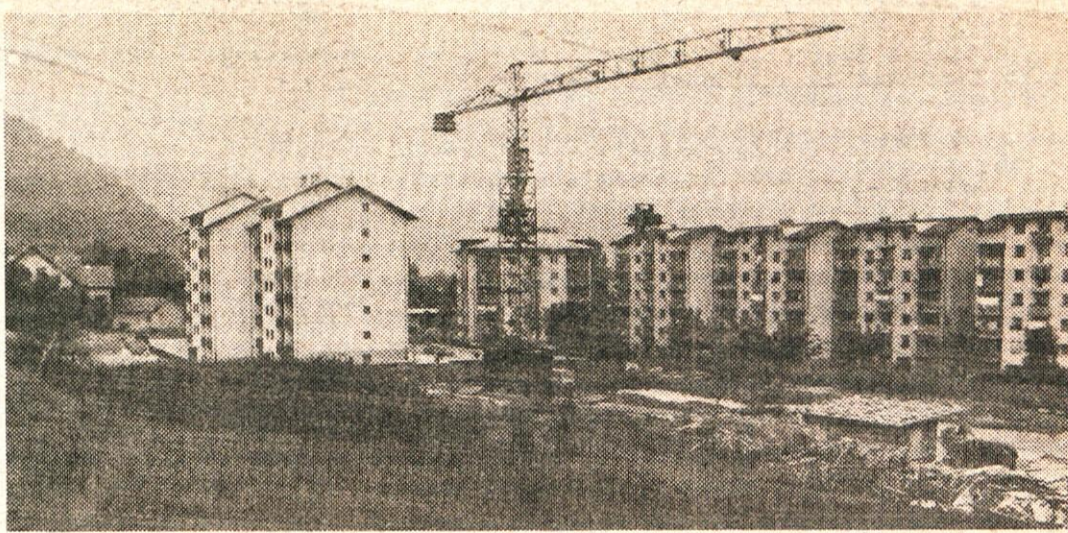
Liška mladina se tega zaveda, saj so na to opozorili že spomladi na okrogli mizi na to temo.

Kljub temu da pravega premika še ni čutiti, še vedno zagovarjajo sklepe, ki so jih takrat oblikovali. Zavzemajo se za dosledno izvajanje politike zaposlovanja, za preprečevanje nesamoupravnih pojavov ob zaposlovanju pripravnikov, za prekalifikacijo nezaposlenih v deficitarne poklice itd. V ta namen so pričeli organizirati sestanke po delovnih organizacijah, da bi ugotovili, kakšna je situacija v praksi. V Predilnici, kjer je bil na pobudo njene OO ZSMS sklican sestanek pravijo, da problema zaposlovanja ni. Pa vendar te trditve ne gre posploševati. Dovolj je, če govorimo o enem brezposelnem, saj združenemu delu praktično prinaša izgubo. ZSM se bo torej morala boriti za izboljšanje družbeno ekonomskega položaja mladih ne samo v družbenem ampak tudi v privatnem sektorju.

R.B.

Kako »topla« je soseska Rozmanov trg?

Problemi ogrevanja soseske Rozmanov trg v Litiji že dalj časa razburjajo delovne ljudi in občane tega naselja. O teh problemih je razpravljalo tudi predsedstvo Občinske konference SZDL Litija na svoji 70. redni seji in ugotovilo, da večina občanov v soseski ni dovolj dobro informirana o tej problematiki. Zato se je odločilo, da je potrebno preko časopisa Glasilo občanov seznaniti delovne ljudi in občane z dokumentoma »Obrazložitev problematike ogrevanja stanovanjskega naselja Rozmanov trg v Litiji« in »Poročilo iz razprav predstavnikov skupnosti stanovalcev o ceni ogrevanja v stanovanjski soseski Rozmanov trg v Litiji«, ki ju je Občinski konferenci SZDL Litija posredovala Samoupravna stanovanjska skupnost občine Litija.

POROČILO IZ RAZPRAV PREDSTAVNIKOV SKUPNOSTI STANOVALCEV O CENI OGREVANJA V STANOVANJSKI SOSESKI ROZMANOV TRG V LITJI

Dne 20. in 27. oktobra 1983 smo se udeležili seje odbora za ogrevanje stanovanjske soseske Rozmanov trg (člani odbora so predsedniki hišnih svetov skupnosti stanovalcev, skladno z določili samoupravnega sporazuma o oskrbi s toplotno energijo), na katerem je bila osrednja točka cene ogrevanja za sezono od oktobra 1983 do maja 1984.

Predlog cene ogrevanja je bil izdelan skupaj s predstavniki odbora in KOP Komunale Litija. Ob planskem predvidevanju, da bo porabljenega cca 650.000 litrov kurilnega olja in da bo KOP Komunale izvajala organizacijo ogrevanja, je izračunana akontacija 62,50 din za m² ogrevalne površine. Tako bo znašala mesečna akontacija od 1. 11. 1983 dalje:

- za največje trosobno stanovanje 75 m² 4.687,00 din
 - za dvosobno stanovanje 59 m² 3.687,00 din
 - za enosobno stanovanje 30 m² 1.875,00 din
 - za enoinpol sobno stanovanje 45 m² 2.812,00 din
- Navedena cena po m² ogrevalne površine v višini 62,50 din je bila sprejeta z večino glasov in zajema:
- kurilno olje, 59,00 din
 - druge materialne stroške (elektrika, voda, dimnikarske storitve, vzdrževanje gorilcev itd.), 1,30 din
 - ceno organizacije ogrevanja (kurjači, vodenje finančnih poslov, administrativna dela itd.), 2,20 din

Ceno organizacije ogrevanja je na predlog KOP Komunale Litija in po predhodni razpravi v izvršnem svetu SO Litija potrdil svet občinske skupnosti za cene in velja za sezono 1983/1984.

Ostali del cene je akontacija in bo v zadnjem mesecu ogrevalne sezone (maj 1984) opravljen obračun ob upoštevanju vseh stroškov.

Iz razprave nekaterih predstavnikov skupnosti stanovalcev je bilo zlasti poudarjeno, da bodo tolikšni stroški ogrevanja še bolj prizadeli življenjski standard družin z nižjimi dohodki na člana družine, ob tem da strošek ogrevanja ne more biti subvencioniran, (delno nadomeščen) kot je to urejeno za stanarje.

Izključno zaradi cene ogrevanja se je večina stanovalcev Brodarske ulice 14 odločila za odklop od toplovodnega sistema ogrevanja, stanovalci Brodarske ulice 10 pa so sklenili, da to storijo v naslednji sezoni.

Zelimo izpostaviti naslednjo problematiko:

1. Stanovalci so praktično nemočni, da bi stroške ogrevanja zmanjšali ali njihovo skokovito rast omejili, kar povzroča slabo voljo, ki že kvarno vpliva na politično razpoloženje.
2. Ker bodo stroški ogrevanja tudi nadalje rasti hitreje od rasti osebnih dohodkov, se bo v stanovanjski soseski povečalo število socialno ogroženih družin. Predlog, ki smo ga na seji odbora podali (izhajajo iz sklepov in stališč sprejetih na skupščini SR Slovenije), da bomo morali takšnim družinam ponuditi primerna starija stanovanja (brez centralnega ogrevanja), je bil odločno zavrnjen kot tuj v naši družbi.
3. Odklapanje posameznih blokov od sistema toplovodnega omrežja pa postavlja naslednja vprašanja:
 - a) Vsak objekt je dobil uporabno dovoljenje za daljinsko ogrevanje iz skupne kotlovnice.
 - b) Ali lahko zbor stanovalcev odloči drugače? Kakšna bo reakcija občinskih upravnih organov vključno z inšpekcijskimi službami do spremembe načina ogrevanja?
 - c) V primeru individualnih kurilšč se postavlja vprašanje ekologije v soseski. Zlasti se postavlja vprašanje požarne varnosti, saj potrjeni

projekti za objekte ne predvidevajo prostorov za shrambo kurjave.

c) V primeru prehoda na ogrevanje z električno energijo se postavlja vprašanje družbene upravičenosti take spremembe.

Ob navedenih problemih pa je pomembna ugotovitev prisotnih na seji odbora za ogrevanje, da je sanacija toplovodnega sistema (izvedena v letošnjem letu) zagotovila enakomernije ogrevanje stanovanj v stanovanjski soseski Rozmanov trg in da so le še redki stanovalci, ki se pritožujejo, da imajo hladno stanovanje. Z dokončno regulacijo sistema ogrevanja (do 15. 11. 1983) bodo odpravljene tudi te težave.

V.P.

OBRAZLOŽITEV PROBLEMATIKE OGREVANJA STANOVANJSKEGA NASELJA ROZMANOV TRG V LITJI

Gradnja stanovanjske soseske Rozmanov trg v Litiji se je pričela v letu 1970. Gradnja je bila izvedena po sistemu gradnje za trg, investitor, projektant in izvajalec pa je bil SGD Beton Zagorje ob Savi.

Zazidalni načrt za to sosesko je predvideval 15 stanovanjskih stolpčev in 7 vrstnih blokov s tremi stopnišči, skupaj cca 600 stanovanj. Za ta obseg soseske je bila v letu 1973 projektirana in kasneje zgrajena skupna kotlarina z uporabo tekočih goriv.

Projekt kotlarne predvideva regulacijo ogrevalne vode glede na zunanjo temperaturo v kotlovnici, čeprav to ni običajno in bi bila regulacija v samih stanovanjskih objektih primernejša. Zakaj taka odločitev, ni znano.

Kotlovnica je bila sicer zgrajena in je obratovala že v letu 1974, vendar brez uporabnega dovoljenja. Zaradi hrupa, ki so ga povzročali gorilci v kotlovnici, tri stanovanja, zgrajena nad kotlovnico, niso bila primerna za vselitev in so se začasno uporabljala kot poslovni prostori. Ta problem je izvajalec rešil šele v letu 1976.

Prve težave z ogrevanjem soseske pa so se pričele v letu 1980, ko je bila zgrajena in ogrevana približno dobra polovica predvidenih stanovanj in je bilo potrebno priključiti nadaljnjih 116 zgrajenih stanovanj (Brodarska ulica).

Ugotovljeno je bilo, da je kapaciteta kotlovnice že izčrpana in ni možno ogrevati novozgrajenih stanovanj.

Konec leta 1980 je bila opravljena rekonstrukcija kotlovnice in kapaciteta povečana tako, da je možno ogrevati še stanovanja na Brodarski ulici. Za ostali del soseske, ki naj se bi po prvotnem načrtu ogreval iz te skupne kotlovnice, pa je zgrajena nova.

Z vključitvijo ogrevanja na Brodarski ulici v letu 1980 in 1981 pa so se pričele pojavljati napake. Ob toploturnih preizkusih posameznih objektov je bilo ogrevanje normalno, celotnega sistema pa kljub zagotovljeni projektantovi, da je celotni sistem brez napak in da je potrebna le fina regulacija, ni bilo mogoče nastaviti in zregulirati tako, da bi bila vsa stanovanja normalno ogrevana.

Izvajalec je skupaj s projektantom v ogrevalni sezoni 1980-1981 in 1981-1982 večkrat poizkusil zregulirati celotni sistem tako, da bi normalno deloval. Uspeh teh poizkusov pa je bil le, da so bila kritična stanovanja le minimalno ogreta, nikakor pa ni bilo mogoče v vseh objektih in stanovanjih zagotoviti enakomernega in normalnega ogrevanja.

Ker je projektant trmasto vztrajal, da je celoten sistem pravilno projektiran in tudi pravilno izveden, je Samoupravna stanovanjska skupnost na predlog strokovne službe naročila revizijo projektov, ki so jo izdelali projektanti PAP Ljubljana.

Revizija projektov je pokazala, da je za zagotovitev normalnega ogrevanja nujna sanacija — predelava celotnega sistema ogrevanja, predvsem je potrebno prenesti regulacijo temperature ogrevalne vode iz kotlovnice v posamezne objekte.

Na osnovi navedenih ugotovitev smo naročili projekte za sanacijo ogrevanja in v letu 1983 pristopili k sami sanaciji, ki bo predvidoma končana v letu 1984.

Poleg navedenega je bilo ob pregledih instalacij ogrevanja v stanovanjih ugotovljeno, da v nekaterih objektih v posameznih stanovanjih kapaciteta vgrajenih radiatorjev odstopa od projektiranih. Zahteva skupnosti stanovalcev v teh objektih je, da izvajalec manjkajoče člene radiatorjev vgradi.

Smatramo, da je izvajalec del, ki je bil obenem tudi projektant in investitor gradnje, v celoti kriv za navedeno stanje, saj bi moral najkasneje ob rekonstrukciji kotlovnice v letu 1980 opraviti tudi potrebne spremembe na sistemu ogrevanja, ki jih sicer predvideva sanacija.

Izvajalec je tudi v celoti kriv za odstopanje od projektov pri vgraditvi radiatorjev, saj kljub večkratnim zahtevam za odpravo tega, delu ni opravil niti stanovalcem dokazal, da njihove zahteve niso upravičene.

O navedeni problematiki smo razpravljali in sklepali:

- na organih stanovanjske skupnosti,
- v različnih komisijah ob prisotnosti projektantov in izvajalcev,
- na seji izvršnega sveta Skupščine občine Litija ob prisotnosti projektantov, izvajalcev in uporabnikov,
- na sejah odbora za ogrevanje v stanovanjski soseski itd.

Izvajalec del je sicer opravil nekatera dela na toplovodnem ogrevanju, ki pa bistvenega izboljšanja niso prinesla.

Na podlagi izdelane revizije projektov in izvedbe smo predlagali organom upravljanja stanovanjske skupnosti, da z lastnimi sredstvi pričemo sanirati stanje, pa tudi, da začnemo sodni postopek proti SGD Beton, TOZD Gradmetal Litija, in TOZD Projektiva in razvoj Zagorje ob Savi.

Instalaciji Ljubljana smo oddali dela na izdelavi tehnične dokumentacije in izvedbe del. Dela so v zaključni fazi, za plačilo smo uporabili del sredstev amortizacije sklada stanovanjskih hiš, cca 4.500.000,00 din. Naša želja je bila, da najprej saniramo stanje in vsem stanovalcem zagotovimo približno enake pogoje ogrevanja, nato pa opravimo sodni postopek in dokazovanje krivde, saj se lahko zgodi, po mnenju tov. Benjamina Turka — občinskega javnega pravobranilca, da se bo sodni postopek zavlekel lahko tudi do treh let.

Predlagamo uvedbo postopka za tožbo:

1. SGD BETON ZAGORJE OB SAVI, TOZD PROJEKTIVA IN RAZVOJ ZAGORJE OB SAVI zaradi pomanjkljivosti tehnične dokumentacije ter tudi zato, da ob dodatnem projektiranju rekonstrukcije kotlovnice v letu 1980 ni opravil potrebnih sprememb na sistemu ogrevanja, ki jih je dve leti kasneje ugotovil pregled tehnične dokumentacije in da je s tem povzročil, da del stanovanj v stanovanjskih blokkih na Brodarski ulici 8, 10, 12, 14 in 16 ni ogrevan do temperature 19 stopinj Celzija ter da ob vseh komisijah ugotavljanjih ni podal nikakršne rešitve za izboljšanje sistema, pač pa vedno samo dokazoval in prepričeval, da sistem ogrevanja kakršen je, mora delovati.
2. SGD Beton Zagorje ob Savi, TOZD GRADMETAL LITJA, zaradi odstopanja od projektov pri vgrajevanju radiatorjev, saj tudi kljub večkratnim urgencam ni izvedel dodatne montaže radiatorjev, zaradi nesolidne izvedbe kotlarne in ker priključne postaje objektov niso izvedene po projektni dokumentaciji.
3. SGD BETON Zagorje ob Savi, TOZD Projektiva in razvoj Zagorje ob Savi in TOZD Gradmetal Litija za povrnitev vseh stroškov, ki jih je stanovanjska skupnost imela s sanacijo toplovodnega sistema, ter za povrnitev stroškov ogrevanja vsem stanovalcem, ki so ogrevanje sicer plačevali, stanovanja pa so imeli v zimski sezoni ogreta pod 19 stopinj Celzija.
4. V primeru, da se bo po izvedbi del na sanaciji toplovodnega sistema pokazalo, da določena stanovanja še ne bodo zadosti ogrevana (minimalno do 19 stopinj Celzija), bo to pomenilo, da so napake tudi v hišni instalaciji in bomo tožbo razširili še za odpravo in plačilo škode za te napake. To pa bo ugotovljeno še do konca meseca novembra.

STANOVANJSKA SKUPNOST LITJA

OBVESTILO

Zakon o davkih občanov, ki ga uporabljamo od lanskega leta, določa, da uprava za družbene prihodke za neplačane davke ne izdaja več opominov. Izterjava se tako začne z izdajo sklepa o prisilni izterjavi. Le-ta se izvede iz dohodka ali terjatev zavezanca ter iz njegovega premoženja. Zakon točno določa, kateri predmeti in kateri dohodki so izvzeti iz izterjave (preživnina, odškodnine, socialnovarstvene pomoči, štipendije, nadomestila brezposelnim, sredstva za nujno preživljanje).

Za neplačane obveznosti plačujejo zavezanci zamudne obresti, katerih višino sproti določa republiški izvršni svet v skladu s politiko obrestnih mer. V letu 1983 so bile za čas od 1. 1. do 30. 9. določene 25% obresti. Od 1. 10. 1983 dalje pa znašajo zamudne obresti 35%. Zato opozarjamo občane, da ne čakajo opomina za plačilo davka, ker ga ne bodo dobili, temveč naj davek plačujejo do roka, ki je označen na položnici za plačilo akontacije ali na odločbi za odmero. Redno plačevanje davkov in prispevkov predstavlja izpolnjevanje z ustavo in zakonom predpisanih družbenih obveznosti za urejeno financiranje splošne in skupne porabe v posamezni družbenopolitični skupnosti, zato se v primeru, če posamezni občani le-teh sami ne plačajo v predpisanih rokih, izterjava zaostri.

Uprava za družbene prihodke

Okrožni odbor nekdanjih aktivistov OF Litija in okrajni odbor OF Zasavje — v sodelovanju z občinskimi organizacijami SZDL in ZB NOV Domžale, Litija in Ljubljana — Moste — Polje ter krajevne skupnosti z družbenopolitičnimi organizacijami Velika vas — Dešen, Ribče in Dolsko-Senožeti

vabijo

nekdanje aktiviste OF, borce NOV in občane na slovesno otvoritev doma družbenih organizacij v krajevni skupnosti Velika vas — Dešen in podelitev posebnih priznanj OF partizanskim družinam iz nekdanjega okraja OF Zasavje za njihovo aktivno delo v NOB.

Prireditve, ki je združena s praznovanjem 40-letnice II. zasedanja AVNOJ, bo v nedeljo, 27. novembra 1983 s pričetkom ob 10. uri v novem domu na Hribu nad Ribčami. Po prireditvi bo tovariško srečanje.

Na otvoritev še posebej vabimo aktiviste OF in borce NOV, ki so se v času NOB zadrževali v teh krajih. Dostop z avtom je po zasavski cesti pri odcepu v Ribčah ali pa iz Moravč preko Grmača.

Pripravljalni odbor

Občinska konferenca ZSMS Litija vas v sodelovanju s kulturnozabavnim programom Radia Ljubljana vabi na ogled javne radijske oddaje Spoznavajmo svet in domovino, ki bo v soboto, 24. decembra 1983 ob 17. uri v dvorani na Stravbah v Litiji.

Oglejte si to zanimivo prireditev, na kateri bo nastopilo veliko znanih glasbenih in igalskih obrazov, povezovala pa jo bosta Menči Klančar in Rado Časl.

V tekmovalnem delu bosta nastopili ekipi iz Obreža pri Ormožu ter ekipa Občinske konference ZSMS Litija, kateri bo vaša pomoč še kako dobrodošla.

Vstopnice lahko dobite od 10. decembra dalje na Občinski konferenci ZSMS Litija in v trafiki pri nadvozu po enotni ceni 80,00 din.

Občinska konferenca

ZSMS Litija

Reševalni prevozi niso taksi služba

Zdravstvo je delovno področje, ki je v naši družbi deležno posebne skrbi. Toda družbenoekonomske razmere v zadnjem času vse bolj pritiskajo tudi na »zdravstveni dinar«. Takša situacija narekuje odgovorno usklajevanje porabe z materialnimi možnostmi, kar pa ni lahko opravilo. Dosegli smo relativno visok zdravstveni standard, ki ga v stabilizacijskih časih ne bo mogoče obdržati. Če že mora tako biti, naj bi bilo to čimmanj boleče. Ob taki naravnosti je Občinska zdravstvena skupnost Litija na zadnji seji skupščine sprejela stabilizacijski program, ki naj bi bil izhod iz sedanjih finančnih težav.

Določeno je, da se morata TOZD Zdravstveno varstvo Litija in Klinični center Ljubljana dogovoriti o tem, kakšno medicinsko dokumentacijo mora imeti s seboj uporabnik ob napotitvi k specialistu, da bi se izognili nekaterim ponovnim pregledom in preiskavam. Zaostren je odnos do plačila participacije.

Reševalni prevozi so omejeni le na primere, ko je taka vožnja res medicinsko utemeljena.

Zdraviliško zdravljenje je omejeno le na t.i. podaljšano bolnišnično zdravljenje in primere, ki bi se dali tako razumeti. Ta kriterij velja za vse uporabnike. Trajanje zdraviliškega zdravljenja določa konzilij zdravnikov bolnišnice ali klinike; če pa uporabnika pošlje na zdravljenje konzilij zdravstvenega doma, se trajanje zdravljenja omeji na 14 dni.

Ukrep glede odobranja bolniškega staleža določa več reda in odgovornosti. Zdravnika zavezuje k poostrenemu kriteriju, organizacije združenega dela k izboljšanju delovnih pogojev in varstva pri delu, uporabnike pa k samodisciplini. Še posebej pre-

cizno je urejeno odobranje bolniškega staleža uporabnikom, ki zbolijo v kraju svojega stalnega prebivališča, ki pa je izven naše občine.

V programu je tudi zapisano, da je treba z ustreznim ekonomsko analizo ugotoviti ali bi kazalo zaradi nerentabilnosti ukiniti zdravstveno ambulantno na Dolah pri Litiji.

V programu se predvideva možnost, da se v osnovnem zdravstvu preide od sistema dežurstva na izmensko delo, kar naj bi pripomoglo k racionalnejšem poslovanju v zdravstvenem domu. I.B.

Nova številka mladinskega glasila

Center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Litija je izdal tretjo številko mladinskega glasila v letošnjem letu. Tehnično je zadnja številka na višjem nivoju od prejšnjih, povedati pa je treba, da glasilo oblikujejo le najbolj pridni člani centra. Glasilo pošljejo v vse osnovne organizacije, verjetno pa v večini primerov ostane v rokah predsednika, sicer bi bili odmevi in dopisovanja vanj pogostejši. V Centru zelo pogrešajo prispevke prav iz osnovnih organizacij, in sicer o delu in problemih, ki se pojavljajo, tudi kritične članke mlade generacije. Glasilo obsega vsa področja mladinskih aktivnosti od mladinskega prostovoljnega dela in informiranja do glasbenih novic, kulturnih in športnih poročil ter seveda križank in razvedril. Da bi bilo še kvalitetnejše, bi morali okrepiti dopisniško mrežo in pridobiti še več mladih, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri oblikovanju in urejanju glasila, saj sedaj vse delo opravlja le nekaj posameznikov. Kljub vsem tem težavam pa je glasilo kvalitetno, informativno in poučno in ga vsekakor velja prelistati. RB

Make up 66 na Novem rocku. Z leve proti desni: basist Marko Banič, pevka Deja Mušič in kitarist Sašo Bole (foto: RB)

Oktober — mesec požarne varnosti

V tem mesecu gasilske organizacije namenijo posebno pozornost usposabljanju in vzgoji človeka, da bo v primeru potrebe pravočasno in strokovno ukrepal. Samozagoteno ravnanje na področju požarnega varstva pa je tudi pomembna sestavina splošne ljudske obrambe in družbene samozagote in je važen člen splošne varnosti naše samoupravne socialistične družbe.

Občinska gasilska zveza Litija je za mesec požarne varnosti izdelala program, ki med drugim obsega:

1. Preventivno-požarnovarnostne preglede, ki so jih izvajala gasilska društva po KS. Pregledanih je bilo 269 objektov (stan. hiš, gospodarskih poslopj, obrtnih prostorov, trgovskih in poslovnih prostorov itd). Akcija se še nadaljuje.
2. Sodelovanje s šolami: pisanje spisov, izdelava raznih likov in risb na temo »preprečujmo požare«.
3. Predvajanje filmov o požarih in preprečevanju le-teh v KS IN OZD ter osnovnih šolah.
4. Društvene vaje za preverjanje znanja.
5. Akcijo NNNP.

Nekatera gasilska društva so program razširila še z urejanjem okolja gasilskih domov ter čiščenjem in urejanjem gasilne opreme. Skupaj s CZ so preverjali vodno stanje po vaseh, čistili hidrante in vodnjake.

Za zaključek pa je bila 27. 10. 1983 na Rozmanovem trgu (samski dom) izvedena vaja, s katero so gasilci preizkusili usposobljenost za reševanje v primeru potresa. Vaja je dobro uspela z ozirom na to, da je bila nepričakovana.

Gasilsko društvo Litija je v II. pol. meseca oktobra v dvorani gasilskega doma Litija pripravilo tudi razstavo gasilskega orodja in opreme, ki si jo je ogledalo cca 450 obiskovalcev, predvsem šolske mladine. Vse naše dejavnosti potekajo v duhu predkongresne aktivnosti za X. kongres Gasilske zveze Slovenije, ki bo v letu 1984.

Mesec požarne varnosti pa naj vzpodbudi slehernega posameznika, društvo, družbenopolitično organizacijo, združeno delo in druge za uresničevanje oz. vključevanje v množično akcijo pod geslom: »VARNOST PRED POŽAROM — NAŠA VSAKDANJA SKRB«.

M.M.

Ponovno steklina

Jeseni 1980 se je v naši občini pojavila steklina, nevarna kužna bolezen, ki ogroža vse vrste živali in tudi ljudi. Bolezen se prenaša od živali na ljudi in obratno, zato spada med zoonoze. Povzročajo jo zelo majhna živalica, velika od 100 do 150 milimikronov, imenovana virus stekline. Virus so znanstveni delavci odkrili že 1903. leta. Dognali so da zelo slabo prenaša višje temperature (že pri temperaturi nad 40 stopinj C se uniči), dokaj odporen pa je pri nizkih temperaturah. Zato se ta bolezen pojavlja v hladnem jesenskem in zimskem času. Zanimivo je, da ga sobna temperatura ubije že v nekaj urah.

Najpogostejše bolezen opazimo pri lisicah, psih in mačkah. Zaradi teh so v nevarnosti druge živali, prav tako tudi ljudje. Okužba najpogostejše nastane z ugrizom ali s praksami bolnih živali. Bolezenske spremembe se kažejo na živčnih ganglijskih celicah v možganih. Tu se namreč pojavijo mikroskopsko majhna telesa, ki jih po znanstveniku Negruju imenujemo Negrijeva telesa.

Steklina se lahko pojavi v divji ali tihi obliki. Pri divji obliki opa-

Uspeh pevke Deje Mušič

V začetku oktobra je izšla kaset, ki jo je pod pokroviteljstvom sejma Alpe Adria izdalo Gospodarsko razstavišče. Na Gospodarskem razstavišču so za začetek predlagali, da pri snemanju kasete sodelujejo tudi skupine, ki so bolj znane in uveljavljene. Tako so kasete posnеле štiri grupe, obvezale pa so se, da bodo spomlad sodelovale na sejmu AA. To so perspektivne mlade skupine, ki igrajo predvsem najnovejšo glasbo v ritmu punk glasbe.

Deja Mušič, ki poje pri skupini Make up 66, je tako prva občanka, ki ji je uspelo, da je v sodelovanju z drugimi ansambli uspela v glasbenem svetu kot pevk. Make up 66 se je na kaseti predstavil z dvema lastnima skladbama. Kot pevk je članica ansambla eno leto, prej pa je kot kantavtorica nastopala tri leta. Največje uspehe je dosegla na oddajah Kar znaš, to veljaš. Deja z Make up 66 nastopa predvsem na radiu, trikrat pa so že nastopili v Sava centru v Beogradu, kjer so kritiki njihove nastope dobro ocenili. Sodelovali so že tudi na prireditvah, kot so: Novi rock, Priluhnite, izberite ter na Slovenski popevki.

Deja je vsekakor perspektivna pevk, v sestavi ansambla jo lahko poslušate v živo v diskoteki Turist v Ljubljani, kaseto pa lahko kupite na GR, v Maximarketu ali pa na občinski konferenci ZSMS Litija. R.B.

Zmagovalni par Metka in Jani (foto: RB)

Kar znaš, to veljaš

V ciklu zabavnoglasbenih oddaj, ki jih organizira radio Ljubljana, je bila v torek, 25. oktobra popoldne v dvorani na Stavbah prireditev Kar znaš, to veljaš. V enourni oddaji, ki jo je neposredno prenašal drugi program radija, se je pred več kot 200 poslušalci v dvorani predstavilo enajst glasbenih skupin in posameznikov. Mladi ustvarjalci so se predstavili z vsemi glasbenimi vrstami, od narodnozabavne do popularne, akustične in punk glasbe. Tako je z narodno Superavtomat spravila v smeh vse poslušalce Olga Grm iz Gabrčevke, mladi so se ogreli ob poslušanju zelo mlade litjsko-jevniške punk grupe Zimmer frei s skladbo Tankist Franci, zahtevnejšim poslušalcem pa se je predstavila ljubljanska akustična skupina Božično darilo s čudovito škotsko narodno Am Mite Sine, tehnično najbolj zahtevno skladbo v oddaji.

Žirijo so sestavili tik pred oddajo iz vrst poslušalcev. Prvo mesto je dodelila Janiju in Metki Slimšek, iz Litije, ki sta se predstavili z lastno skladbo Punačka, s prvim mestom pa sta si priborila pravico do nastopa v finalni oddaji. Med boljšimi bi lahko omenili še duet Urško in Neli Vozelj ter kantavtorico Sando Krnc, nastopili pa so še trio Mirjam, Marinka in Nuša, kantavtor Bogdan Gombač, harmonikar Dušan Kotar ter pevk Majda Kovacič.

Radio Ljubljana je oddajo pripravil v sodelovanju z občinsko konferenco ZSMS Litija.

Kam nova generacija osmošolcev?

Učenci naših osnovnih šol so že povedali, kam nameravajo po končani osnovni šoli.

Večina jih namerava doseči poklice v srednjem izobraževanju, od teh kar 44 % zahtevnosti tehnika. Na drugi strani je skoraj 20 % učencev, ki se ne nameravajo izobraževati. Ta podatek je zaskrbljujoč, ker predstavljajo ti učenci zaradi svoje mladostnosti problem pri iskanju ustrezne zaposlitve. Delovne organizacije jih namreč ne morejo sprejeti v izmensko delo.

Po usmeritvah jih večina želi v kovinarstvo in strojništvo (29), kmetijstvo (11), tekstilno-konfekcijsko usmeritev (12), gostinstvo (13), zdravstvo (12), pedagoške šole (16) v vse ostale programe pa želi le po nekaj učencev. Zanimivo je, da kandidat za administrativno dejavnost nimamo, za ekonomiko in PTT prometno dejavnost pa je le vsega skupaj 5 učenk. Nekaj učencev se še ni odločil. Gojimo upanje za kandidata za sprejem v vojaško šolo v Zagrebu in na gimnaziji Franc Rozman — Stane v Ljubljani.

Seveda bo potrebno želje prilagoditi potrebam združenega dela, vpisnim kapacitetam in razpisanim kadrovskim štipendijam. Zato čaka še vse trezen premislek o poklicni odločitvi. M. H.

žamo tri stadije: stadij potrnosti, vzdražljivosti in ohromelosti. Ohromelost se pojavi v čeljustih in zadnjem delu telesa. Pri človeku je najpogostejša divja oblika stekline. Bolezen traja od 5 do 8 dni, inkubacijska doba pa od 20 do 60 dni. Znani so primeri, ko je bila ta doba tudi krajša ali daljša.

Virus je občutljiv na razkužila in razne kemikalije, lužine in kisline. Zaradi resnosti bolezni smo v občini Litija od avgusta 1980 pa do danes pošiljali zavodu pri veterinarski fakulteti na pregled vse uplenjene lisice, mačke in pse. 6. julija 1982 je bila evidentirana zadnja stekla žival. Uplenil jo je Milan Zupančič iz Lovske družine Vače.

V novembru 1983 pa smo od inštituta pri Veterinarski fakulteti v Ljubljani spet prejeli obvestilo, da sta bili dve lisici stekli. Ena so ubili v Ješčah, drugo pa v Lazah pri Gabrovki. Takoj smo pričeli ukrepati v skladu z zakonom. Na ogroženem območju smo odstranili pse in mačke, dvorišča pa razkužili. Ljudi, ki so prišli v stik z ubitimi lisicami, smo poslali na cepljenje proti steklini. Takoj smo prejeli sporočilo, smo obvestili tudi vse šole in lovske družine ter jim dali ustrezna navodila.

Veterinarski inšpektor je izdal lovskim družinam in drugim pravnim osebam odločbo o pregonu divjadi in preventivi.

Občane opozarjamo, da se izogibajo vseh sumljivih živali, predvsem lisic, psom in potepuškim mačkam. Če opazijo kakršnokoli nenavadno vedenje le-teh, naj sporočijo najbližji veterinarski organizaciji ali veterinarskemu inšpektorju SO Litija. J.U.

Na podlagi 2. odst. 38. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. list SRS, št. 18/77 in 1/78) in 9. člena Odredbe o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline (Ur. l. SRS, št. 25/78) ter 329. člena statuta občine Litija (Ur. l. SRS, št. 12/78) je izvršni svet Skupščine občine Litija na svoji 87. seji dne 14. oktobra 1980 sprejel

ODREDBO

o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline.

1. člen

S to odredbo se na območju občine kot neposredno ogrožene s steklino odreja kontumac psom in mačkam ter prepoveduje lov s psi.

2. člen

V času kontumaca morajo biti psi privezani ali zaprti, kadar pa so zunaj bivališča, morajo biti na vrvcu in z nagobčnikom. Mačke morajo biti v času kontumaca zaprte.

3. člen

V času kontumaca psi in mačke ne smejo zapustiti območja občine. Določba ne velja za rodovniške živali, ki se odpemljejo na razstavo ali vzrejni pregled z dovoljenjem veterinarske organizacije, ki mora živali pregledati in izdati potrdilo.

Določbe iz 2. in 3. člena ne veljajo za pse organov za notranje zadeve, carinske in reševalne službe, JLA ter vodiče slepih, če gre za neodložljive zadeve.

4. člen

Vsi psi morajo biti preventivno cepljeni proti steklini, takoj ko dopolnijo 4 mesece starosti.

Psi, ki se uporabljajo za lov, pa morajo biti dvakrat na leto zaščitno cepljeni proti steklini v časovnem zaporedju, da bo v skladu z navodili proizvajalca vakcine.

5. člen

Člani lovskih organizacij in veterinarsko-higienska služba so dolžni pokončati:

- neregistrirane in necepljene pse,
- pse brez znamkice,
- pse, ki niso privezani ali zunaj bivališča niso na vrvcu in z nagobčnikom,
- mačke, ki niso zaprte.

6. člen

Lovske družine so dolžne pokončevati zveri in pižmovke.

7. člen

Sveti krajevnih skupnosti so dolžni na svojem območju sodelovati pri izvajanju določil te odredbe in posvetiti posebno pozornost preventivnemu cepljenju psom in drugih živali.

Občani so dolžni o gibanju živali, navedenih v 2. odst. 5. člena, in drugih živali, ki bi se nenaravno vedle, nemudoma obvestiti veterinarsko inšpekcijo.

8. člen

Trupla pokončenih zveri in pižmovk morajo člani lovske organizacije takoj zapakirati v nepropustno vrečo in jo z označbo kraja in dneva odstrela oziroma najdbe takoj poslati najbližji veterinarski organizaciji.

Veterinarska organizacija poskrbi za laboratorijski pregled možganov take živali, veterinarsko-higiensko službo pa za neškodljivo odstranitev trupla.

V izjemnih primerih, ko je zaradi velike oddaljenosti ali nedostopnega zemljišča transport trupla poginjen ali ubite divjadi iz 1. odst. tega člena težaven, se sme truplo zakopati na kraju odstrela ali najdbe. Jama mora biti tako globoka, da je truplo pokrito z najmanj 1 m visoko plastjo zemlje ali kamenja.

9. člen

Prepovedano je odirati trupla divjadi iz 1. odst. prejšnjega člena in jemati lovske trofeje te divjadi.

10. člen

Lovska organizacija mora prijaviti pristojnemu občinskemu organu veterinarske inšpekcije odstrel druge divjadi, ki se je nenaravno vedla, in ravnati s truplom v smislu 7. člena te odredbe.

11. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem te odredbe opravlja pristojni občinski organ veterinarske inšpekcije.

12. člen

Kršitev določb te odredbe se kaznuje po zakonu o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. l. SFRJ, št. 43/76).

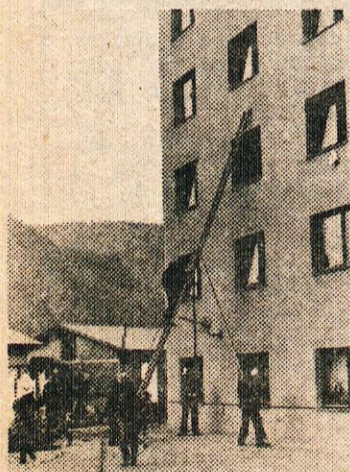
13. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

Št. 322—7/79

Litija, dne 14. oktobra 1980

Predsednik
Izvršnega sveta

Požar ne izbira mesta; gori lahko tudi v višjih nadstropjih (foto: Zofka)

Vsak čas mora priteči voda (foto: Zofka)

Izguba pravice do denarnega nadomestila

V 9. številki Glasila občanov smo podrobno opredelili pogoje za pridobitev pravice do denarnega nadomestila oz. denarne pomoči za čas brezposelnosti, čas prejemanja in višino, danes pa bomo opredelili kriterije za izgubo te pravice.

Kriteriji za izgubo pravice do denarnega nadomestila so na eni strani predvsem strokovne narave, in sicer:

— če je oseba uveljavila pravico do invalidske ali starostne pokojnine,

— če je odšla na odsluženje vojaškega roka,

— če prestaja kazen zapora daljšo od 3 mesecev,

— s smrtjo prejemnika (ta pravica namreč ni prenosljiva na drugo osebo).

Poleg strokovnih kriterijev za izgubo pravice do denarnega nadomestila, ki so pogojeni z objektivno nastalimi dejstvi, pa so zelo natančno opredeljeni kriteriji za izgubo v primerih, ko oseba neupravičeno odkloni ponujeno zaposlitev.

Ti kriteriji so praktično povsem na novo oblikovani v skladu s spremembami in dopolnitvami zakona o zavarovanju za primer brezposelnosti in so bili sprejeti v skupščini Zveze skupnosti za za-

poslovanje SR Slovenije ter veljajo za celotno Slovenijo.

Brezposelna oseba, ki prejema denarno nadomestilo, izgubi to pravico: 1. če odkloni zaposlitev na delih in nalogah:

— ki ustrezajo njeni stopnji in smeri strokovne izobrazbe, — ki zahtevajo nižjo strokovno izobrazbo iste ali podobne smeri,

— če ta oseba razpolaga z ustreznimi znanji ali ji je hkrati bilo zagotovljeno izpolnjevanje strokovne izobrazbe (prekvalifikacija), usposabljanje z delom oziroma delovna rehabilitacija oz. če ima za ponujeno delo ustrezne psihične lastnosti.

Ta kriterij se uporabi pri osebah, ki prejema denarno nadomestilo že 6 mesecev in jim ni bilo mogoče ponuditi zaposlitve po prvi alineji.

2. Če odkloni izobraževanje ali usposabljanje;

3. Če odkloni začasno zaposlitev v izjemnih razmerah (poplave, potresi, nujna pravila poljščin in podobno) oz. ko so organizirane delovne akcije in so ji s takšno zaposlitvijo zagotovljena sredstva za preživljanje;

4. Če odkloni zaposlitev, ki ji je bila ponudena po prejšnjih alineah in je kraj zaposlitve

oddaljen manj kot 40 km od kraja njenega stalnega bivališča ter dosegljiv z javnimi prevoznimi sredstvi (npr. Litija — Ljubljana);

5. Če se oseba na pismeno vabilo skupnosti za zaposlovanje dvakrat zaporedoma ni javila ali svojega izostanka v roku 3 dni po prejemu obvestila ni opravičila.

Ustrezne psihofizične lastnosti osebe, ki so navedene v drugi alineji prve točke, ugotavlja strokovna komisija I. stopnje za ugotavljanje delovne zmožnosti pri Skupnosti za zaposlovanje Ljubljane.

V komisiji so zdravnik, psihater, specialist za področje usposabljanja invalidnih oseb, socialni delavec in svetovalec zaposlitve, ki je osebo napotil na ocenitev delovne zmožnosti. Zoper sklep navedene komisije je možna pritožba na komisijo II. stopnje pri Zvezi skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije.

Zahtevek za uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila vloži brezposelna oseba pri skupnosti za zaposlovanje, kjer ima stalno bivališče, denarno nadomestilo pa izplačuje skupnost za zaposlovanje tiste občine, v kateri je osebi prenehalo delovno razmerje.

Če ima npr. bivališče v občini Litija, zaposlena pa je bila v Zagorju, vloži zahtevek pri nas, sredstva pa gredo iz zagorske skupnosti za zaposlovanje. To smo s primerom ponazorili zato, ker je v občini Litija majhno število oseb, ki prejema denarno nadomestilo, v povprečju jih prejema okoli 5 letno, čas izplačevanja pa je od 3 — 5 mesecev.

Pri pregledovanju struktur prejemnikov denarnega nadomestila že dalj časa ugotavljamo, da je največ tistih oseb, ki so se zaposlile za določen čas za opravljanje pripravniške dobe in mlajših žensk, ki so v času zaposlitve za določen čas postale noseče in imajo pravico do denarnega nadomestila za celotno obdobje porodniškega dopusta, kot če bi bile v delovnem razmerju.

Osebe, pri katerih je bila prva zaposlitev za določen čas, imajo pravico do denarnega nadomestila. To so predvsem tisti, ki so opravljali pripravniško dobo.

Pri osebah, pri katerih je prenehalo delovno razmerje za določen čas, pa to ni bila njihova prva zaposlitev, se ugotavljajo vse dotedanje zaposlitve.

Če se ugotovi, da je imela oseba zaposlitev za nedoločen čas in jo je pustila samovoljno oziroma ji je prenehalo delovno razmerje po njeni krivdi, pravice do denarnega nadomestila NIMA.

M.P.

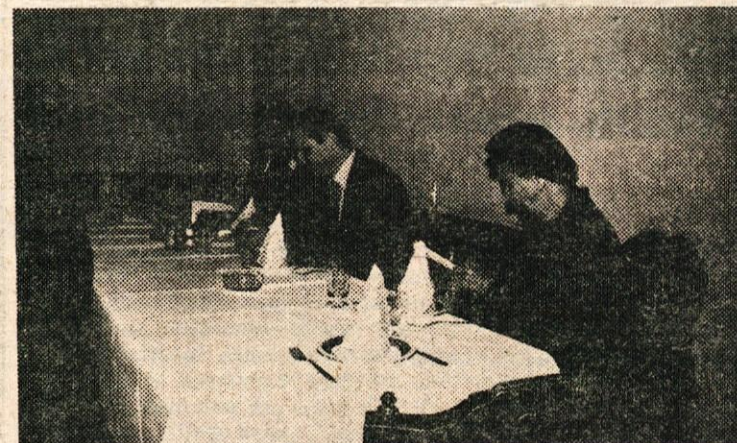
Pisatelji na Bogenšperku

V petek, 4. novembra so se tokrat že drugič zbrali na Bogenšperku pisatelji kmečkih povesti, ki svoja dela objavljajo v zbirki Kmečkega glasu.

Dopolodne so o svojem ustvarjalnem delu pripovedovali šolarjem na vseh treh osnovnih šolah, popoldne pa so se s predstavniki založbe Kmečki glas pogovarjali o delih, ki bodo izšla v prihodnji sezoni.

Na pogovoru so sodelovali: Magda Stražisar—Magduška, Joži Munih—Petrič, Marija Nemanjič, Anica Zidar, Jože Petek, Janez Švajncer starejši in mlajši, Ladislav Črnologar, Jože Peternelj, Janez Zupan, Ivan Sivec, Karel Leskovec ter Zlata in Jože Volarič.

Dogovorili so se tudi, da bo odsljed srečanje tradicionalno in da ga bodo drugo leto razširili še z literarnimi večeri v KS.

O čem razmišlja pisateljica Joži Munih—Petrič? O novi knjigi, ali o tem, da je na gradu Bogenšperk kar prijetno (foto: GO)

Knjižnična in knjižna vzgoja

V mesecu knjige — od 15. oktobra do 15. novembra — je vrata knjižnice prestopilo dnevno od 50 do 250 obiskovalcev. Vzrok za tako velik obisk je bila tudi organizirana knjižnična in knjižna vzgoja.

Povabili smo učence osnovne šole v Litiji, da s svojimi učitelji-cami obiščejo našo knjižnico. Odmivali so se učenci vseh razredov iz stare šole in oba prva razreda iz nove šole. Ure v knjižnici so hitro minile. Učenci so videli našo najdebelejšo, največjo, najmanjšo in najstarejšo knjigo, naučili so se iskati knjige po polnicah, prelistali so nove knjige in poslušali odlomke iz zabavnih knjig. Obiskali so nas tudi ciberni iz VVE Najdihojca.

V mesecu knjige smo za učence in cibane organizirali 8 ur pravljič, 11 pedagoških ur in 3 ure vrtca na obisku, obiskovalcev pa je bilo 570.

Tudi bralci so knjižnico obiskovali pogosteje, saj jih je bilo v tem mesecu kar 1.500, izposodili so si 3.400 knjig, na novo pa se je vpisalo 30 članov. Marsikdo je posedel tudi v čitalnici in prelistal revije, 58 revij pa so si izposodili domov.

Organizirane oblike dela z mladimi bralci povečujejo število članov knjižnice iz dveh virov:

— učenci, ki obiskujejo knjižnico s svojimi tovarišicami vseh osem let osnovne šole, ostanejo bralci tudi v srednji šoli in potem, ko se zaposlijo;

— pri prvem vpisu navadno pridejo z učenci tudi starši, marsikateri si izposodi knjigo zase in tako spet postane član knjižnice.

Organizirane oblike ne potekajo samo v mesecu knjige, ampak vse leto in bomo z njimi še nadaljevali.

J.K.

Uslužbenka nujno potrebuje enosobno stanovanje ali garsonjero v Litiji. Ponudbe pošljite na uredništvo Glasila občanov, Parmova 9, Litija.

Študent ob delu nujno potrebuje sobo s posebnim vhomom v Litiji. Ponudbe pošljite na uredništvo Glasila občanov, Parmova 9, Litija.

ZEMLJO KMETOM

Geslo »tovarne delavcem« bi lahko danes spremenili v geslo »zemljo kmetom«. V času današnje ekonomske krize, ob pomanjkanju osnovnih življenjskih sredstev, naraščanju prebivalstva, pomanjkanju deviznih sredstev za uvoz, nepravilnostih gospodarjenja in ravnanja na področju kmetijskih dejavnosti v preteklosti, nepravilnem odnosu do kmetov in kmečkega prebivalstva ter neučinkovitem delu organov v občinah, republikah in na zvezni ravni smo spoznali, da je prišlo do zaostajanja in počasnejše rasti kmetijstva v naši deželi. Jugoslavija je bila po vojni predvsem agrarna dežela. Nato smo začeli razvijati industrijo, ob tem pa smo vedno bolj pozabljali na razvoj kmetijstva. V zadnjih letih pospešeno razvijamo tudi kmetijske dejavnosti. Spoznali smo, da je ekonomičnejše hrano pridelati doma, kot pa zanjo odšteti dragocene devize, ki jih lahko porabimo za tisto, česar doma nimamo.

V občini je bilo že marsikaj narejenega. Vedno več je kmetov, veliko število polkmetov, ogromno pa je tudi nekmetov z zemljo, ki bi se jo dalo primerno izkoristiti. V obdobju, ko je bilo kmetijstvo sekundarna veja našega gospodarstva, v času, ko so prebivalci množično odhajali s kmetij v mesta za boljšim zaslužkom, so kmetije propadale, polja in pašnike je zaraščalo grmovje in tako smo izgubljali dragocene obdelovalne površine. Malce pozno, a ne prepozno, smo svojo miselnost le začeli spreminjati in kmetijstvo je doživelo pravi razmah. Površine, ki jih je zaraslo grmovje, smo začeli čistiti, prebivalci iz urbanih okolij so začeli kupovati parcele, ne toliko zaradi gradnje vikendov kot zato, da imajo vsaj kosček zemlje, na katerem si lahko pridelajo nekaj hrane in s tem prihranijo marsikateri dinar. Pa tudi marsikdo, ki je v preteklosti opustil kmetijo, se je odločil, da jo obnovi in oživi po pomembno gospodarsko dejavnost.

Odnos do kmeta in njegovega dela smo spremenili. Tega se za-

vedajo tudi mladi, zato je zelo zanimiv podatek, da se tudi mladi vedno pogosteje odločajo za kmetijske poklice. Prav letos mineva 20 let delovanja Skupnosti kmetijskih in živilskih šol Slovenije, v katero je vključenih osem srednjih kmetijskih šol, višja agronomska šola v Mariboru in biotehniška fakulteta v Ljubljani. Skupnost je dala vrsto pobud, marsikatero so bile že uresničene, še vedno pa se zavzemajo za ustanovitev šol za kmete in gospodinje ter za uvedbo kmetijstva v osnovnih šolah. Splošna ocena kaže, da smo kmetijsko proizvodnjo ohranili in jo celo povečali, vendar to ne velja za vsa področja. V naši občini so še predeli, ki so premalo izkoriščeni ali pa sploh neizkoriščeni in bi se jih dalo z načrtnim in organiziranim delom s pridom izkoristiti.

Torej lahko sklenemo, da smo na tem področju še vedno premalo naredili. Vložiti bo treba še veliko dela, da bo kmetijstvo postalo povsem enakopraven del našega gospodarstva.

RB

KULTURA

Filmski kažipot

— V decembru si bodo kinoobiskovalci lahko ogledali v šmarnskem kinu ameriški vohunski film »FURIJA«, domačo dramo »VONJ PO KUTINAH«, ameriški erotični film »LJUBEZENSKI VRTILJAK«, ki ni primeren za mladino do 15. leta starosti, letošnji spored pa bo zaključila ameriška drama »PLAVA LAGUNA«.

Načrtujejo skupne prireditve in akcije

— Na nedavnem posvetu mentorjev šolskih kulturnih društev, ki ga je organizirala Zveza kulturnih organizacij Litija, so prisotni ugotovili, da se sodelovanje med šolami na kulturnem področju vse bolj krepi. Že v tem šolskem letu so uspešno izvedli srečanja mladih likovnikov in pisateljev kmetijskih povesti, načrtujejo pa še organizacijo male novinarske šole, skupno praznovanje 8. februarja, zaključno prireditev ob branju za bralno značko, kulturno prireditev ob dnevu matičnih šol, občinsko revijo otroških in mladinskih pevskih zborov, srečanja mladih pevcev vseh treh matičnih šol in organizacijo ter obiske prireditev med zimskimi in letnimi počitnicami.

Priprave na letno konferenco

— V drugi polovici oktobra so se sestali predsedniki kulturnih društev in samostojnih skupin naše občine. Dogovorili so se, da bodo še v tem letu sklicali svoje odbore, kjer bodo spregovorili o vsebini programov za tekočo sezono. Na posvetu pa so se zedinili tudi za osrednje točke letošnje konference Zveze kulturnih organizacij Litija, ki bo v drugi polovici novembra. Poleg obravnav in sprejema programa dela za leto 1984 bodo obširno spregovorili še o organizacijskem utrjevanju in razvijanju ljubiteljskih organizacij ter o skrbi za varstvo naravne in kulturne dediščine.

Prva abonmajska predstava

— Letošnji abonma — je začelo 4. novembra Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane, ki je uprizorilo Molierovo komedijo SKOPUH. Tokratni odziv na vpis abonmaja je zelo skromen, saj je bila med 15 obiskovalci — komaj polovica abonmentov. Zanimiv je podatek, da je najmanj zanimanja za abonmajske karte v večjih delovnih organizacijah. Upajmo, da bo na drugi predstavi 9. decembra bolje.

B.Ž.

Zavod za izobraževanje in kulturo
LITIJ
DELAVSKA UNIVERZA

OBVEŠČA

da so se pričeli naslednji tečaji:

- šiviljski,
- strojepisni,
- za voznike viličarja.

Prijavite se lahko še do 25. novembra 1983.

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V občini Litija se je v oktobru rodilo 14 otrok, 5 dečkov in 9 deklic.

Na Bogenšperku se je poročilo 47 parov.

Poročili so se:

Špes Valentin, predmetni učitelj iz Litije in Hrčvat Veronika, predmetna učiteljica iz Trziča. Mirt Bruno, dipl. ing. kemije iz Novega mesta in Brovet Blanka, ekonomistka iz Trebnjega. Pirman Vojko, strojni ključavničar iz Glinke in Čater Vesna, laboratorijski tehnik iz Glinke, Škofljica. Pestotnik Rudi, voznik iz Kisovca in Potokar Nada, prodajalka iz Kisovca. Vavtar Zvone, kuhar iz Velike Loke in Smalc Marija, predmetna učiteljica iz Trebnjega. Polh Damjan, zdravnik iz Portoroža in Feguš Jasmina, študentka iz Portoroža. Pouh Ladislav, kemijski laborant iz Hrastnika in Jerman Draga, delavka iz Ravenske vasi.

Butkovič Tonček, voznik iz Dolskega in Upelj, Agata, študentka iz Dolskega. Sorli Bruno, delavec iz Trbovelj in Pusovnik Jožica, ekonomski tehnik iz Trbovelj. Omahen Miran, milihnik z Ustja in Potisek Bernardka iz Šmartna pri Litiji. Herbst Anton, milihnik iz Ljubljane in Tratnik Julijana, vzgojiteljica iz Dola. Grilj Miran, sofer iz Litije in Peklaj Darja, delavka iz Drenovega griča. Klemenc Rajko, gradbeni inženir iz Trbovelj in Pajer Jelka, dip. biolog iz Trbovelj. Ramovž Marjan, prodajalec iz Sp. Gamelj in Leček Darja, prodajalka iz Ljubljane. Mikelj Roman, kovinostrugar iz Ivančne gorice in Struna Marinka, tov. delavka iz Šentjurja. Kotar Martin, elektromehaničar iz Rdečega kala in Skubic Darja iz Zg. Drage, uslužbenka Rajar Ludvik, mizar iz Velikega gabra in Kotar Anica, delavka z Rdečega kala. Jug Jože, prodajalec iz Litije in Kotar Veronika, delavka iz Radanje vasi. Zupan Marko, zdravnik iz Preserja in Pleterski Lea, zdravnica iz Celja. Vrhovec Albin, varnostnik z Vač in Zavrl Ana, bančna uslužbenka iz Ljubljane. Bregant Tomaž, dipl. elektroinženir iz Ljubljane in Perovšek Martina, dip. oblikovalka iz Ljubljane. Beginc Dino, ing. kem. tehnologije iz Škofje Loke in Prelesnik Irena, ekonomski tehnik iz Škofje Loke. Brečko Branko, prodajalec iz Trbovelj in Baš Jolanda, prodajalka iz Zagorja ob Savi. Knez Jožef, delavec iz Svibna in Oblak Antonija, delavka iz Gradišča pri Dolah. Tauer Anton, prometni tehnik iz Litije in Mirti Tatjana, dipl. ing. kemije iz Litije. Rokavec Ivan, sofer iz Zagorice pri Dobriču in Barle Helena, delavka z Vira pri Stični. Zavrl Srečko, mizar iz Hohovce in Orož Gusti, prodajalka iz Nove gore. Čož Marjan, strojni ključavničar iz Trbovelj in Živoder Sonja, medicinska sestra iz Trbovelj. Grom Albin, avtobusni sprevodnik iz Osredka in Zupancič Marinka, prodajalka iz Dešna.

Umrlji v oktobru:

Celestina Maks, 70 let, z Dobovce. Sluga Jožef, 83 let, iz Radgonce. Resnik Franc, 69 let, iz Hohovce. Lenart Franciška, 87 let, iz Črnega potoka. Oblak Justina, 80 let, iz Črnega potoka. Kokalj Marija, 45 let, iz Ustja. Brvar Alojz, 40 let, iz Vovš. Kastelic Robert, 84 let, iz Litije. Jehnikar Janez, 59 let, iz Litije. Oblak Miroslav, 37 let, s Prevega.

J.Č.

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Pionirsko društvo mladih
gasilcev

V oktobru, mesecu protipožarne varnosti, so se člani PDMG Jevnica zbrali na drugem obnem zboru, da pregledajo opravljeno delo in si ga začrtajo za prihodnje.

Pionirji sami so pripravili poročila in se medsebojno obvestili. Na zboru se je zbralo 31 članov društva in devet kandidatov za sprejem v PDMG (vseh je 14) ter predstavniki GD, KS, SZDL, ZB Jevnica in OGZ Litija.

Zanimivo je bilo poročilo predsednika PDMG Bojana Jeranta, ki pravi, da je društvo delovalo osem mesecev, v njem dela 38 pionirjev in 5 mentorjev. Imeli so dva krožka za mlajše in starejše pionirje, skupaj 85 ur teoretičnega in praktičnega dela. 12 pionirjev skupine A je opravilo izpit za bronasto značko »preprečujemo požare.« 16 pionirjev iz skupine B pa 10 za srebrno in 6 za zlato značko. Udeležili so se tudi obč. tekmovanja na Vačah, kjer je bila najbolj uspešna deseterina pionirsk skupine B. Dosegla je prvo mesto, pio-

nirji deveto, mlajši pionirji (A) pa šesto mesto.

Za 4. julij so mladi gasilci nastopili z recitalom OGENJ. Dva pionirja sta odšla na brezplačno letovanje na morje. Vsi pa so bili deležni izleta v Rimske Toplice. V septembru so Bojan Jerant, Mateja Kisovec in Mario Parkelj imeli posebne priprave za IV. srečanje pionirjev MG v Titovem Velenju. Delali so vestno in dosegli lepo 8. mesto (iz vse Slovenije je bilo 63 ekip), sodelovala je tudi mlada likovnica Karmen Ostrež.

Povedal je še, da so imeli 5 sej odbora PDMG.

Z zbora so poslali pozdravni pismi za OGZ, DPM, OŠ MPT Titovo Velenje in za GD Gaberke, ki so organizirali IV. slovensko srečanje pionirjev MG in poskrbeli za tople sprejem, dobro organizacijo in prijetno dvodnevno bivanje v Titovem Velenju.

Zahvalili so se tudi Mimi Jerebič, ki za PDMG tipka pravila, vprašanja, zapisnike ipd.

E. K.

Otvoritev otroškega vrtca

Druženopolitične organizacije in krajevna skupnost Jevnica organizirajo v počastitev dneva republike ob 40. letnici II. zasedanja AVNOJ osrednjo proslavo z otvoritvijo novozgrajenega otroškega vrtca in preurejene samopostrežne prodajalne. Ob tej priliki bomo obeležili tudi novozgrajeno gozdno cesto v Slatnarjev graben in poskusno obnavljanje TV pretvornika Gorišca.

Proslava bo v soboto, 26. novembra 1983 ob 15.30 uri v dvorani združenega doma v Jevnici. Navedenega dne si bodo občani lahko ogledali novozgrajeni otroški vrtec in preurejeno samopostrežno prodajalno od 7. do 15. ure. V kulturnem programu bodo sodelovali otroci otroškega vrtca, učenci podružniške osnovne šole, ritmična skupina, OO ZSMS in KUD Jevnica.

Izgradnja otroškega vrtca je rezultat zbiranja sredstev III. občanskega samoprispevka. V njem prostora za 2 oddelka in kuhinjo, ki bo omogočala pripravo hrane za otroški vrtec in podružnično osnovno šolo z organizacijo podaljšanega bivanja. Vrednost investicije (izgradnja objekta, zunanja ureditev in notranja oprema) znaša 13.000.000 din. Posebej je treba pohvaliti prostornost in funkcionalnost otroškega vrtca.

Kmetijska zadruga Litija je ob zgradnji večnamenskega objekta (orodjarne za opremo GD n CZ Jevnica), kjer je tudi prostor za pomožno skladišče, pri-

stopila tudi k preureditvi trgovine v združenem domu v samopostrežno trgovino. Obnovljene so tudi sanitarije, elektronapeljava ter vodovodna instalacija. Vrednost del z opremo znaša približno 4.500.000 din.

Gozdovi na območju Kresniškega vrha in Kresniških Poljan so bili nedostopni za večjo eksploatacijo lesa s težjim tovornim prevozom. Glede na to sta Gozdno gospodarstvo Ljubljana in TOK Gozdarstva Zagorje pričela graditi omenjene gozdne komunikacije v vrednosti približno 5.000.000 din. Z izgradnjo gozdne ceste v Slatnarjev graben je omogočen odvoz lesa s tovornimi vozili.

Na proslavi najverjetneje obeležijo poskusno obratovanje v pretvornika Gorišca, katerega so sofinancirale občine Domžale, Ljubljana-Moste in Litija ter RTV Ljubljana. S prostovoljnim delom pa so sodelovali tudi krajanje KS Kresnice, Ribče in Jevnica pa izgradnji elektronapeljave. Otvoritev TV pretvornika Gorišca je predvidena v petek, 9. decembra 1983 ob 11. uri v Jevnici.

S temi pridobitvami bomo krajanje najboljše delovno obeležili 40. letnico II. zasedanja AVNOJ. Z otvoritvenimi slovesnostmi in uredenostjo bomo občane obširno seznanili v prihodnji številki GLASILA OBČANOV.

DPO in KS Jevnica vladno vabijo vse delovne ljudi in občane na omenjeno osrednjo proslavo.

S.R.

KRAJEVNA SKUPNOST PRIMSKOVO

Akcije se vrstijo

V krajevni skupnosti so v zadnjem času izvedli kar tri delovne akcije. Dvakrat so urejali pokopališče, enkrat pa popravljali cesto proti injemu vrhu. Vsekakor pohvalno, vendar pa bodo morali v prihodnje nameniti več pozornosti pravočasnemu obveščanju krajanov o akcijah, da bo udeležba še večja.

Po delovni akciji pa so mladi organizirali piknik na Ježnem vrhu.

R.B.

Srečanje krvodajalcev
in starejših občanov

Predzadnjo oktobrsko nedeljo je krajevna organizacija RK pripravila srečanje krvodajalcev in starejših občanov. Pionirji osnovne šole jim pripravili skoraj enourni kulturni program, na prireditvi pa so jim, ki so kri darovali pet oz. desetkrat, podelili posebna priznanja K.K. Po kulturnem programu, ki mu je prisluhnilo okrog 150 krajanov, so za krajane nad 70 let pripravili skromno, a kljub temu bogato gostitev.

Prav tako so v oktobru organizirali zdravstveno predavanje o boleznih v križu, katerega se je udeležilo presenetljivo veliko število starejših in mlajših.

R.B.

V kulturi ni
načrtnega dela

Do pred nekaj leti v krajevni skupnosti ni bilo pravih kulturnih prireditvev, seveda če ne upoštevamo nekaterih obiskov skupin iz drugih krajev ter šolskih proslav. Čeprav se je marsikaj spremenilo, še vedno pogrešamo načrtno in organizirano delo. Programi so pripravljeni vnaprej le za proslave ob večjih praznikih. V mladinski organizaciji je že spomladi prišlo od pobude o potrebi po združitvi v KUD, vendar je bila ta ideja mladih takrat odločno zavrnjena. Tako se je neorganizirano delo še nadaljevalo, mladi pa so o KUD še vedno razmišljali. Mogoče bo vso stvar prevzela v roke KO SZDL in bodo le spoznali, da je potrebna neka skupna organizirana oblika delovanja v kulturi. Jasno je, da bodo mladi in starejši svoje interese in želje na kulturnem področju uresničevali le v KUD in tako. Lahko krajanom že v začetku leta predstavijo ves program na kulturnem področju v tistem letu.

R.B.

KS LITJA DESNI — LEVI BREG

Praznovanje praznika
mesta Litije

21. oktobra 1983 je bila ob 18. uri v OŠ »Dušan Kveder-Tomaž« Litija v počastitev dneva formiranja 1. okrožnega odbora OF za okrožje Litija krajevna proslava, na kateri so najzaslužnejšim organizacijam in posameznikom podelili tudi priznanja.

Po programu, v katerem so sodelovali moški pevski zbor Lipa in učenci OŠ »Dušan Kveder-Tomaž« Litija, so organizirali tovariško srečanje občanov, borcev in mladine.

J.S.

S podelitve priznanj ob prazniku (foto: JH)

KRAJEVNA SKUPNOST DOLE

Obisk pisateljice Marije
Nemanjič

V petek, 4. 11. nas je obiskala pisateljica kmečkega rodu, vajena trdega dela, Marija Nemanjič. Predstavila se je učencem OŠ Dole kot ženska, na moč podobna materam otrok, ki so se zbrali v šoli.

Že O. Župančič je s svojo literarno besedo dokazal, da izhajajo iz Bele krajine mnogi literarno nadarjeni posamezniki. Avtorica knjige Belokranjca je učencem prebrala odlomke in povedala nekaj več o svojem življenju. Povedala je, da se je kot otrok sramovala svojega narečja, da se je poročila z 18 leti, v času, ko so okupatorji razkosali našo domovino, da se je z možem Jožetom vključila v osvobodilno gibanje, po vojni pa si je ustvarila prijeten in trden dom ter vzgojila štiri otroke.

Otroke je hrabrila, naj v življenju nikoli ne obupajo, kadar pa je zelo hudo, naj tako kot ona, vzamejo v roke knjigo. Srečanje s pisateljico kmetijskih povesti je bilo zares prijetno.

Urejeni prevozi

Krajanje KS Dole že dolgo postavljajo zahtevo po ureditvi javnega avtobusnega prevoza v Litijo, ki je oddaljena 30 km. Prometne zveze so urejene tako, da odpelje avtobus ob 4.30 in se vrača ob 14.15.

Zaradi bencinske krize in vse večje potrebe po različnih opravkih v Litiji kot najbližjem centru so krajanje izrazili željo, da bi avtobus vozil dodatno še ob sredah, petkih in nedeljah popoldan. Veliko je učencev, ki obiskujejo šole v Ljubljani in se ob koncu tedna ne morejo vrniti v popoldanskih urah domov, prav tako ne morejo v nedeljo zvečer v Ljubljano.

Svet krajevne skupnosti je poslal že številne prošnje šoli, ki pa seveda prevozov ne more opravljati s šolskimi avtobusi, skupščini občine in Integralu.

Čeprav se vsi strinjajo, da je treba ljudem, ki živijo v hribovitih predelih, zagotoviti ustrezne prevoze, pa konkretnega odgovora še ni.

J.V.

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Priprave na zimo

Letošnja delovna akcija, ki jo vsako jesen organizira svet krajevne skupnosti Kresnice, je bila namenjena urejanju cest. Krajanje Kresniškega vrha in Kresnic so se lotili čiščenja kanalov ob cestah, da bi jenski dež in sneg čimmanj poškodovale ceste.

Največ dela je bilo opravljenega na cesti Kresnice—Kresniški vrh, na kateri so bili zasuti skoraj vsi kanali, zato je ob nalivih voda s ceste odnesla gramoz. Tokrat krajanje upajo, da se to ne bo ponovilo, ker so hkrati z posipom gramoz na ceste očistili tudi odtočne kanale. Ob vseh asfaltiranih cestah v Kresnicah so navozili droben gramoz, s katerim bodo pozimi posipali cestišče in s tem zmanjšali nevarnost poledice.

Poleg cest so krajanje uredili tudi odtok vode ob športnem domu in s pomočjo TOZD Industrija apna Kresnice uredili odlagališče odpadkov.

M.V.

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Prvi kulturni dan
in ekskurzija

— Nov učni program prinaša v osnovno šolo tudi organizacijo kulturnih dni. Šmarski petošolci in sedmošolci so imeli prvega 26. oktobra. Najprej so obiskali Cankarjev dom v Ljubljani, kjer so si ogledali razstavo Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije, nato pa še Narodno galerijo. Učenci šestega razreda pa so si v okviru jesenske ekskurzije ogledali prav tako razstavo o Keltih, nato pa še planetarij.

Uspešen obrambni dan

— Letošnji obrambni dan šmarskih šolarjev, kjer so se jim pridružili tudi učenci iz Javorja in Stangarskih Poljan, je potekal precej drugače od vseh dosedanjih. Združili so ga z vojaško vajo, ki jo je izvajala VP 3316 iz Ljubljane. Program je vključeval pohod, partizanski miting in obujanje spominov borca Antona Brica — Sila na Tineta Pogajena — Bliska, ki je padel pred 40-imi leti in po katerem se imenuje pionirski odred šmarske šole. Vsi učenci so se nato sešli v Stangarskih Poljanah, kjer so jih rezervne in aktivne vojaške starešine seznanile z bivalnimi pogoji na terenu, z vojaško tehniko,

vozili, oborožitvijo in sredstvi veze ter s prehrano. Obrambni dan so kljub muhastemu vremenu, saj je vse dopoldne rahlo pršilo, sicer utrujeni, toda zadovoljni zaključili s skupnim kosilom učencev in udeležencev vojaške vaje, pripravili pa so ga vojaški. Vodstvo vaje je šoli podarilo bogato ilustrirano knjigo Oborožene sile SFRJ, obenem pa je povabilo učence, naj spomladi obiščejo njihovo vojašnico, razvijajo pa naj tudi vse ostale možne oblike sodelovanja. Dan pred obrambnim dnevom sta dva oficirja obiskala šmarske osmošolce, kjer sta jim govorila o možnostih vpisa v vojaške šole.

Plaketa za sodelovanje

— Osnovna šola v Šmartnem ima že več let stike s Splošno srednjo vojaško šolo Franc Rozman-Stane v Ljubljani, saj ju veže skupno ime. Spomladi je ljubljanski zabavni ansambel dvakrat nastopil v Šmartnem, 7. novembra letos pa je na osrednji svečanosti ob dnevu šole v Ljubljani sodeloval šmarski mladinski pevski zbor pod vodstvom Janka Slimška. Na omenjeni slovesnosti je šmarska šola prejela od Ljubljančanov spominsko plaketo za večletno uspešno sodelovanje na kulturnem področju.

B.Ž.

KRAJEVNA SKUPNOST GABROVKA

Krajevni skupnosti Gabrovka in Jablaniška dolina se zahvaljuje vsem krajanom Gabrovke, Jablaniške doline in Velike Kostreznice, ki so brezplačno odstopili zemljišča za izgradnjo ceste od Cerovice do Gabrovke.

Na sestanku pred tremi leti, ki so se ga udeležili lastniki zemljišč od Cerovice do Reke, so se le-ti odločili, da brezplačno odstopijo svoja zemljišča.

Zato se vsem krajanom omenjenih krajevskih skupnosti zahvaljujemo, posebno pa tov. Bercieriju, ki je kot prvi z navdušenjem podprl to pomembno akcijo.

F.

Zakaj tako?

PREHUDNIK — odlagališče smeti in navlake — Še pred leti čudovita pot, ki pelje čez Prehudnik in povezuje Gradec z Logom, je postala sramota za obe vasi. V dolinico v gozdičku, ki jo je z leti izdolbel potoček, so začeli brezvestneži odlagati smeti, odslužene gospodinjske aparate, stare avtomobile in drugo navlako. Smrad, ki se širi naokrog, zgovorno priča o kulturni ljudi, ki jih ni sram peljati odvečne krame javno ali naskrivaj le nekaj sto metrov izpred domačega praga.

Ložani in vsi, ki sta jim pot in čistoča narave pri srcu, bodo prihodnjic v Glasilu občanov objavili imena vseh tistih, ki bodo še karkoli odlagali na tem mestu.

Tekst in foto: F. M.

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

J. Sevljak

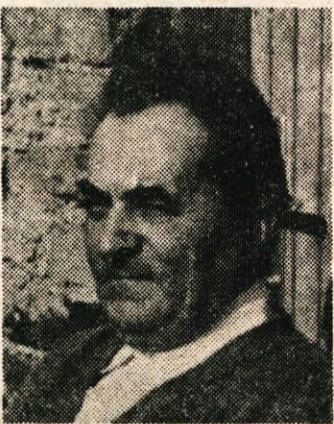
Na obisku pri udeležencu Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju

Kako prelesto se je kopala v soncu Moravska gora, posejana z belimi hišicami in vikendi, ko sva se z Romanom peljala v Vodice na obisk k udeležencu Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju leta 1943 tovarišu Francu Pavlinu, po domače Šelebarju.

Dvakrat sva z glavnih poti zavila v levo, še zapeljala še skozi gozdič in ustavila sva se v vasi Vodice pred hišo s številko 12. Nizka pritlična hiša z gospodarskimi poslopji nama je nekako dobrohotno mežikala v pozdrav, ko sva potrkala na vrata. Pritisnila sva na kljuko in se v veži oglasila s tistim obveznim: »Dober dan, je kdo doma?« Že sva se zbala, da ni nikogar, ko se je v sobi vendarle nekaj zganilo. Vstopila sva in na postelji zagledala tovariša Pavlina.

Po pozdravu in predstavitvi — Romana je takoj prepoznal — se nama je najprej potožilo, da je bolan. Srce, da ga daje, je rekel, že vrsto let, a zdaj je od maja sem kar v postelji. V tem trenutku je v sobo, na kmetih rečejo temu prostoru hiša, vstopila žena. Kar malce začu-

dena je bila, ko naju je zagledala. »Pa še tako nepripravljena«, se je opravičevala. Potem smo sedli k mizi, razgrnili naše beležke, razpostavili magnetofon in pričeli listati knjigo spominov na tisti čas.

Franc Pavlin iz Vodice (foto: GO)

»Marsikaj je že pozabil«, je začela žena »leta pa tako beži jo!« Na postelji je mož priki-mal, kot bi hotel reči: »Res je, kako vse teče!« Za Pavlina pravijo, da je bolj redkobeseden

mož, bolezen pa ga je napravila še bolj molčečega.

Zanimali so nas tisti časi, ko se je kot odposlanec svojega kraja udeležil zbora v Kočevju. Listali smo po starih številkah Kmečkega glasu, kjer so pred leti že pisali o njem. »Saj ni več kaj dodati«, reče tovariš Pavlin skromno in se zopet zagleda nekam pod strop. Mi pa prebramo, kako se je koncem septembra 1943 odpravil na pot kar z vozom. Vozili so se skozi Gabrovko, Čatež in potem skozi Dobrnič do doline Krke.

V Kočevju je bil pravi vrvež. Toliko ljudi, toliko priprav za slovesno polaganje temeljev naše državnosti. Zborovanja so bila zaradi varnosti ponoči. Vsega se danes ne spominja več, ostalo pa mu je v prsih tisto silno navdušenje, občutek, da prisostvuje veliki stvari.

Pozneje je tovariš Pavlin vstopil v partizansko vojsko kot borec Zapadno-dolenjskega odreda. Veliko hudih preizkušenj je doživel na trnovi poti k svobodi.

»No tisto povej, kako so ti krogle preluknjale obe hlačni-

ci, nog pa niso oplazile«, ga je vzpodbujala žena.

»Ah, kje je že to«, se ves skromen brani in utihne. Bolj žive in zgovorne so njegove oči, v katerih se zrcali marsikaj, in roke, ki nekako nemirno drsijo po odeji.

»Veste«, pravi žena »moj mož je bil vedno bolj molčeč, saj zato mi je bil pa tudi toliko bolj všeč«, ga ljubeče pogleda.

Potem je pogovor nanesel, da smo govorili o njegovi družini. Troje otrok sta vzgojila; sina in dve hčerki. Hčerki sta že poročeni, sin pa je še doma. V Mizarstvu Gabrovka dela.

Oče Pavlin je na svoje otroke zelo navezan. Ko se je hči možila in šla od hiše, kar ni mogel preboleti. Zaradi boleznij zdaj ne more več delati na polju, pa zato žena toliko bolj poprime. Vsakega dela se loti.

»Ja saj res«, pravi žena »čisto sem pozabila vprašati, boste kaj prigiznilli?« Vljudno se branimo, ona pa že hiti nekam ven. Zagledamo se na steno, kjer visi letošnje občinsko priznanje Osvobodilne fronte.

Lepo, si mislimo, da družba ni

pozabila na naše predane ljudi.

V hišo prinese žena liter rdečega, pa kruh in orehe. »Boste videli, kako dobri so orehi s kruhom«, nas povabi. Spominim se otroških let, ko smo doma zvečer trli orehe in jedli kruh in kako neizrekljivo toplo nam je bilo pri srcu. Isto toploto občutim zdaj. V tej preprosti kmečki hiši, kjer sedimo za mizo, jemo orehe in se pogovarjamo kot stari prijatelji.

Ko žena ujame naš pogled na njegovem priznanju, nam pri-nese pokazati tudi njegovo drugo priznanje — orden zaslug za narod s srebrno zvezdo, s katerim ga je odlikoval predsednik republike tovariš Josip Broz Tito.

Pove nam, da je bil letos povabljen tudi na proslavo v Ljubljano in Kočevje, pa zaradi boleznij ni mogel nikamor.

Ko izrazimo našo željo, da bi radi tovariša Pavlina tudi slikali, sta oba za to, ampak v postelji pa že ne!

»Toliko bo pa že vstal, naš ata«, pravi žena. »Pa sonček, ki

tako toplo greje, mu bo tudi koristil.«

Ko sedi tovariš Pavlin takole pred hišo in si pripravljam aparat za posnetek, razmišljam o tem, da sedi pred menoj mož, tako miren in zbran, kot je sedel takrat leta 1943 v tisti dvorani v Kočevju in poslušal zgodovinske besede. Le o čem zdajle premišljuje. O svojem bogatem življenju, ki ga je tako ustvarjalno podredil ljubezni do domovine, zemlji in svoji družini. Tako gleda človek, si mislim, ki je v življenju mnogo skusil, pa pri tem ostal dober in topel kakor kruh.

Ko se odpravljamo in si podajamo roke v slovo, nas prevzema občutek, da smo bili na obisku pri dobrih ljudeh in da se bomo semkaj še radi vračali.

Da, zaželimo očetu Francu zdravja in prijazni ženi še mnogo let ob njegovi strani!

KAKO SO ŽIVELI NEKOČ

Iz zanimive seminarske naloge litijske študentke etnologije Tese KRNC Etnološka predstavitev KS Litija — levi breg z izbranimi krajema Gradcem in Stavbami od zadnjih desetletij 19. stol. dalje smo danes izbrali za vas, spoštovani bralci, odlomka, ki govorita o verovanju in o uvajanju novosti v stanovanjsko opremo. Sodimo, da boste z veseljem prebrali te vrstice, saj bo to morda še en poizkus, da bi se Litijani bolje poznali.

STOPNJA OHRANJENOSTI TRADICIONALNE KULTURNE PODOBE

VEROVANJE

Ljudje so bili pred II. vojno na splošno še zelo pobožni. Iz te religioznosti so izvirale tudi predstave o zlobnih bitjih, ki so bile globoko zakoreninjene v zavesti prebivalstva. Kot hudobna bitja so največkrat nastopale »coprnice«. Znano je bilo, da imajo svoje bivališče v močvirju, ki je bilo po vojni izsušeno (tam zdaj stoji nova osnovna šola). »Coprnice« so več ljudi ponoči zvabile v močvirje. Nekoč so pozno zvečer potegnili iz močvirja staro žensko, ki je bila že do vratu v vodi in blatu. Mahala je s petrolejko in klicala na pomoč. Ko so jo rešili, je povedala, da so prišle ponoči v posteljo štiri »coprnice« in jo zvabile v močvirje. Nič izjemnega tudi ni bilo, če je kdo videl zvečer čarovnico, hudiča ali Sveto mater božjo. Vsi so verjeli, da se ta bitja res prikazujejo. Za duševno motene in za tiste, ki so se bolj nenavadno obnašali, so mislili, da jih je obsedel hudič. Te predstave pa je vzpodbujala tudi cerkev. Župniki so hodili po hišah in škropili z »žegnano vodo« vse vogale v prostorih, da ne bi v hišo prišle »coprnice«. Verjeli so tudi v moro kot zlobno bitje brez določene oblike, ki se ponoči vse do človeka in mu ne pusti mirnega spanja. Še vedno pa starejši verjamejo v »spomin«. Skoraj vsak ve povedati kak konkreten primer, kot je npr. tale:

»Sred noči se je slišal, kot da bi se drva podrla. Pa se niso. Čez tri dni je pa mož umrl.«

»Spomin« je vedno neki znan hrup, ki se ga sliši ponoči. Vzrok za ta hrup je izven vseh fizikalnih zakonitosti. Ta hrup naznanja, da bo najkasneje v tednu dni umrl nekdo iz te hiše ali nekdo od svojcev. Stari ljudje tudi pravijo, da se sovo sliši v Litiji le, kadar pride naznanit smrt.

Že pred I. vojno pa so se med ljudmi razširile tudi govorice o spiritizmu — duhovih umrlih, ki

se pogovarjajo z živimi, dvigujejo mize, stole in kozarce. Kult spiritizma je dobil nekaj pristašev v medvojnem obdobju med meščanskim slojem. Kako razširjene so bile te predstave med prebivalstvom dokazuje tudi to, da je l. 1913 Katoliško slovensko izobraževalno društvo organiziralo vrsto predavanj na to temo.

C.g. Kralj, župnik litijski je predaval o duhovih: Moč hudobnega duha, Njegovo delovanje na zemlji; Čarovništvo, delo hudobnega duha; isto tako obsedenost; Spiritizem. G. Brčić pa je imel predavanja: Liberalizem, delo satanov; O slutnjah, spominih in bistroidju; O spiritizmu. (Kronika katoliškega slovenskega izobraževalnega društva).

Očitno je, da so se litijski satani poleg drugega ukvarjali tudi s politikom.

NASLOV NALOGE: Etnološka predstavitev KS Litija — levi breg, z izbranimi krajema Gradcem in Stavbami in od zadnjih desetletij 19. stol. dalje.

UVAJANJE NOVOSTI V STANOVANJSKO OPREMO

Uvajanje novosti v stanovanjsko opremo najprej opazimo pri premožnejših meščanih, nato pri delavcih, najkasneje so se za novotarje odločali kmetje, kar je bilo pogojeno s premoženjskim statusom. V zadnji četrtini 19. stol. je prevladovala na Zg. Logu in v Gradcu tradicionalna, kmečka stanovanjska oprema: poleg redkih stanovanj, ki so vsebovala vse elemente meščanskega udobja. Ob zametkih industrije pa so že obstajala prva delavska stanovanja. To so bile bedne najemniške sobe, za katere bi težko rekli, da so sploh bile opremljene. Postelja, miza, »štokerle«, »lavor« — to je bila

največkrat vsa oprema, ki jo je premogla taka najemniška soba. Obledo, ki so jo najemniki premogli, so imeli ponavadi kar oblečeno. Ob tem pa je meščansko stanovanje v zadnji četrtini 19. stol. bilo opremljeno že zelo sodobno. V stanovanjih, ki jih je tovarna zgradila za svoje delavce, pa opazimo velik napredek. Prvič so se v delavskih kolonijah množično pojavili zidani štedilniki. Prej so jih imeli le v meščanskih hišah.

Zidani štedilnik z bakrenim kotličkom za vročo vodo je postal odslej nepogrešljiv v delavskih kuhinjah. Kmetje so začeli zidane štedilnike uvajati namesto peči v zadnjih letih pred vojno, večina pa šele po njej. Prve omare so se med nižjimi sloji pojavile po l. 1900. To so bili predalčki in »ta nizki kostni«. Iz tega obdobja je še znan primer, da je nevesta namesto skrinje za doto dobila predalnik za perilo. Veliko delavskih stanovanj je že bilo opremljenih z omarami, vendar najdemo še pred 2. svetovno vojno stanovanja, ki niso imela ne skrinje in ne omare za obleko. Te so jim nadomestili žebli, ki so bili zabiti v steno. Sprva so v delavskih stanovanjih imeli predalnike in »ta nizke kostne«. Pred vojno pa so se pojavili tudi težki dvodelni »kostni« iz češnjevega lesa. Iz kmečkih stanovanj v Gradcu pa so omare dokončno izrinile skrinje šele po vojni.

Množično uvajanje dvoposteljnih spalnic se prav tako navezuje na delavska stanovanja. Največkrat pa so poleg zakonske postelje postavili v spalnico najmanj še kavč, tako da lahko govorimo kvečjemu o večposteljnih spalnicah. Delavci so spalnice rekli kar soba. Izraz spalnica se je uporabljal le med meščani in se je splošno razširil v 60-ih letih. T.K.

Zaradi razširitve obratovalnice vabimo k sodelovanju 2 kvalificirani šivilji za šivanje konfekcije. Zaželjena starost do 35 let. Pismene ponudbe pošljite do 31. 12. 1983 na naslov:

Modni salon
BRILEJ
Luke Svetca 1 (Rozmanov trg)
Litija

Zrebica Ema je svoj drugi dom našla na Zgornjem Mamolju pri Vodiskovih (foto: BV)

Prvi haflingerji v naši občini

V tem srednjoročnem obdobju je v planskih aktih dobila svoje mesto tudi konjereja. Republiški štab TO, Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter strokovnjaki s tega področja so izdelali dolgoročni program uvajanja haflingerjev v slovensko konjerejo. Ta pasma je v alpskih deželah že zelo razširjena, saj haflinger slovi kot dober jezdnj konj, primeren je kot dopolnilni traktorju za kmečka dela, še zlasti pa kot tovarni konj v obrambne namene. Je pa tudi mirnega in ljubeznivega značaja. Program se v Sloveniji uspešno uvaža in v letošnjem letu je bila na Brdu pri Kranju organizirana prva razstava haflingerjev v Sloveniji.

Zanimanje za haflingerje je precejšnje, povpraševanje presega ponudbo. Zaradi zaostretev na področju mednarodne menjave je bil zmanjšan tudi uvoz kobil, domača reja pa je še vedno premajhna, da bi zadostila vsem, ki bi želeli nabaviti to vrsto konj.

Tudi v občini se je zanimanje za konjerejo povečalo. Na to vpliva energetska kriza, konji oz. njihovo meso pa je zanimivo tudi za izvoz. V lanskem letu je moralo poleg tega preko dvajset kmetov zaradi bolelosti dati svoje konje v zakol. Po odločitvi izvršnega sveta je vsak, ki je konja nadomestil, prejel 200.000 din, dvojno vsoto pa tisti, ki se je odločil za nabavo žrebetne kobile. Zaradi majhne ponudbe konjev ni bilo možno organizirano nabavljati. V tistem času pa smo zaradi povpraševa-

nja začeli intenzivno iskati možnost za nakup haflingerjev. V začetku letošnjega leta so se predstavniki občine Litija dogovorili s predstavnikom občine Grosuplje, ki je vključena v program vzreje haflingerjev, da bodo v našo občino prodali dve žrebički. Kljub raznim zapetljajem smo ob žrebički, stari manj kot leto, v septembru dobili.

Žrebica Roža je odšla na Polšnik I Dularjev, žrebica Ema pa na Zgornji Mamolj k Vodiskovim. Pri Dularjevih so povedali, da so Roži nemir prvi premagali otroci; očitno jih je bila navajena, saj je bilo tako opaziti, da bližnja Dularjevih sinov nanjo pomirjevalno vpliva. Ema pa je na novo okolje privadil konj, ki g imajo že dalj časa. Sedaj sta obe žrebici že navajeni novega doma in uspešno odrasčata. Ti dve žrebički sta torej prvi iz vrst haflingerjev, naši občini in predstavljata zasnovi za nadaljnjo širitev pasme v občini.

Predsednik občinske skupščine tov. Branko Pintar je povedal, da potekajo nadaljnji razgovori za pridobitev kobil te pasme v občino. Njihova cena pa je razmeroma visoka, zato bo potrebno poiskati nove možnosti financiranja oz. zmanjšati udeležbo družbenopolitične skupnosti pri nakupu kobil. Pri nabavi namreč občina prispeva del sredstev, rejec pa mora pristati na obvezen odkup žrebič v prvih letih, s čimer se zagotavlja širje nje pasme. Cena za konje je sicer nižja, vendar jih trenutno ni mogoče dobiti. Vsekakor pa bodo priza devanjanja za razširitev konjereje v občini še nadalje potekala. V.V.

Zamenjam novo dvosobno stanovanje 64 m² s centralno kurjavo na Brodarski 8-6 prvo nadstropje, za manjše dvosobno ali eno in polsobno brez centralne kurjave. Ponudbe pošljite na uredništvo Glasila občanov, Parmova 9, Litija.

Badjurovci tokrat na Ptujski gori in v Ptuj

Leto je hitro naokrog in prebivalci Badjurove ulice smo se zopet odločili za skupni izlet. Predvidevali smo, da obiščemo Slovenske gorice z Ormožem, vendar smo morali načrt spremeniti zaradi pomanjkanja časa.

Čas vožnje je minil tako hitro, da si niti nismo uspeli vsega predvidenega ogledati. Izkoristili pa smo tudi prijetno s koristnim. Tako smo se ustavili v industrijski prodajalni v Preboldu in Majšperku. Ogledali smo si zelo znani grad Štatenberk, vendar le od zunaj, ker oskrbnik ob dogovorjenem času ni prišel. Od tafa smo se odpeljali na ogled tudi v sveto zelo znane Ptujске gore, kjer smo se pod strokovnim vodstvom seznanili z zgodovinskimi znamenitostmi in z arhitekturo zgradbe. Že kar malce utrujeni smo se odpeljali na kosilo v Ptuj. Kar dobro okrepani smo se povzpeli na ptujski

grad. Tam smo si najprej ogledali muzej NOB. Še posebno smo se zanimali za delovanje tov. Dušana Kvedra, po katerem nosi ime litijska šola. Nato smo si v II. nadstropju ogledali slike znanih in neznanih osebnosti in slikarjev, v I. nadstropju pa smo si s pomočjo strokovnjakinje ogledali znamenitosti in zanimivosti. Ti so tesno povezane z onimi na Ptujski gori. Tako smo se seznanili z delčkom naše zgodovine in kulture. Ugotovili smo, da je naša dežela polna znamenitosti, ki si jih bomo še morali ogledati. Tovariš Rutar, ki je bil glavni organizator izleta, je predlagal, da si prihodnje leto ogledamo Primorsko, s tem smo se vsi strinjali. S Ptuja smo se polni lepih vtisov odpeljali proti domu. Udeleženci tega prijetnega izleta se zahvaljujemo tov. Rutarju in ostalim organizatorjem za trud pri organizaciji. Z.B.

PLANINSTVO

Spet na Tisje

Letošnji tretji tradicionalni planinski spominski pohod na Tisje bo v soboto 17. decembra. Pot bo planince in druge udeležence vodila od spomenika NOB v Litiji do spomenika na Tisju in še naprej do ceste, od koder bodo vsake pol ure vozili avtobusi v Litiji.

Pohod se bo pričel ob 7. uri, na pot pa bo možno oditi vse do 10. ure. Tudi letos bo udeležence na poti čakal tople čaj, na cilju pa spominska značka in žig.

T.B.

● S PLANINSKEGA TABORA V VRATIH

Moja pot na Triglav

Del svojih počitnic sem preživel v planinskem taboru v Vratih. Vreme nam ni bilo naklonjeno, zato smo se bali, da bo izlet na Triglav odpadel. Vremenska napoved za petek in soboto je bila obetavnejša, zato je tov. Anica Mohar, vodja tabora, odločila, da se bomo povzpeli na vabljive skale Triglava.

V petek smo se zgodaj zjutraj odpravili iz tabora. Določeno je

bil, da gremo čez Prag. Pot nas je vodila mimo zanimivega spomenika padlih partizanov gornikov ob robu gozda, po dolini žuboreče reke Bistrice. Pred nami se je vzdigovala mogočna, s soncem obsijana severna stena Triglava. Zdelo se mi je, kot da Triglav ošabno gleda v dolino. Jutranjo tišino je zmotilo brnenje helikopterja. Aleš, vodja izleta, nam je povedal, da se je v steni

Triglava prejšnji večer poškodoval češki alpinist. Helikopter je še dolgo ropotal nad našimi glavami. Pot se je pričela vzpenjati in že smo postali žejni. Iz doline smo slišali žuborenje Bistrice. Hodili smo dobro uro in že smo prišli do najzahtevnejšega dela poti. Pred nami se je vzdigovala visoka, strma Medvedja skala. V njej so zabiti klini, tako da je prehod čez njo mogoč in varen.

Plezanje po klinih je bilo zame pravi užitek. Po tem vzponu smo si privoščili prvo malico in počitek. Pot se je nadaljevala po strmih melišču in le tu in tam je bilo ob poti še poraščeno z nizkim planinskim zelenjem. Bilo je še nekaj klinov in napetih jeklenih vrvi, toda kaj zahtevnejšega ni bilo. Precej visoko se pot združuje s Tominškovim, ki je nekoliko zahtevnejša. Tu je iz skale tekla hladna pitna voda in nekateri so si privoščili požirek. Dvigali smo se vse višje in nahrbtniki so postajali težji.

Veseli, čeprav utrujeni, smo zadnje metre do Staničeve koče tekli. Prilegel se nam je topel čaj in izdatna malica iz nahrbtnika. Ob prijetnem kramljanju nam je pol ure počitka prehitro minilo. Z nahrbtniki na ramah smo se zopet podali na pot preko zasneženega, s soncem obsijanega me-

lišča. Oči so me bolele od bleščeče beline. Pot do Kredarice ni bila naporna in tudi dolga ne.

Z nami so bili starejši planinci in z njimi tudi moji starši. Po posvetovanju z Alešem so se starši odločili, da naša družina še isti dan osvoji Triglav, ker smo dovolj telesno pripravljeni, drugi pa ostanejo ta dan na Kredarici. S seboj smo vzeli samo vetrovke in čutaro čaja. Takoj na začetku smo naleteli na kline, ki so nas spremljali do vrha. Na poti je bilo še nekaj snega, zato je bilo treba paziti. Na Malem Triglavu smo si privoščili počitek. Ogle-

dovali smo si visoke vrhove Povškega Gamsova in Škrlatice, ki smo jih v prejšnjih dneh osvojili.

Čudoviti vrhovi, ki obkrožajo Triglav, se ti zdijo tako blizu, in vendar so daleč in težko dostopni.

Prijeten občutek me je obšel, ko sem prvič stala na vrhu naše najvišje in najbolj obiskane gore. V rdeč Aljažev stolp, simbol Triglava, sem tudi sama stopila. Planinskemu običaju je bilo treba zadostiti in zato sva jih sestro od očka dobili vsaka tri po zadnji plati. Ta, zame zgodovinski dogodek, je mami zabeležila na filmski trak. Pri sestopu s Triglava, smo se zopet ustavili na Malem Triglavu. Vrh je žarel v soncu. Z vzhoda pa so se podili

temni oblaki, ki so obetali nevihto. Pohiteli smo, vendar pazili, da nam ne bi na zasneženih delih poti spodrsnili. Že pred domom na Kredarici nas je ujela prava snežna nevihta.

Naslednje jutro je bil Triglav odet v avgustovski sneg. Pot nanj je bila nevarna, zato skupina ni šla na vrh, ampak proti Planiki. Pogled na Triglav od Planike je res enkraten in čudovit in zaželela sem si, da bi nanj priplezala tudi s te strani. S soncem obsijan vrh me je spomnil na lepo na-

rodno pesem »Oj Triglav, moj dom, kako si krasen«. Ob poti od koč na Doliču so rastle prekrasne planike. Toliko jih še nisem videla. Pot od Luknje do tabora smo že poznali, zato smo nekateri pohiteli naprej brez dovoljenja vodnikov. Temu je sledila kazen. Drugi dan smo pomivali posodo. Ta majhna neprijetnost ni skalila mojega navdušenja in ponosa, da sem osvojila vrh očaka Triglava.

Brežan Simona, 7. c.

NOGOMET

Starejši pionirji osvojili prvo mesto v zasavski ligi

Kaže, da v Litiji raste nov rod talentiranih nogometašev, saj tako kažejo rezultati:

Litija: Svoboda (Kisovec)	6:3
Litija: Enotnost (Jevnica)	3:0
Rudar II (Trbovlje): Litija	0:6
Litija: Hrastnik	11:1
Proletarec (Zagorje): Litija	1:4
Litija: Rudar I (Trbovlje)	7:3

Skupaj so osvojili 12 točk, razlika golov 37:6

Vabijo vse pionirje, rojene po 1. avgustu 1969, ki imajo veselje do nogometa, da se vključijo v njihove vrste. Na trening lahko pridejo v sredo ob 16.30 pred staro telovadnico in v petek ob 17. uri pred novo telovadnico.

M.K.

● IZ ŽIVLJENJA MLADIH

MLADINSKI POHODI

O mladinskih pohodih razen v ZSM, v občini ni bilo dosti slišati. Mladinska partizanska pohodna brigada »Slavko Šlanjer«, ki je bila ponovno formirana v začetku letošnjega leta, njeni prvi začetki segajo v sedemdeseta leta, je v slabem letu opravičila svoj obstoj. Brigada je bila prvič ustanovljena leta 1976, z organiziranim delom pa je nadaljevala do konca leta 1979. V tem obdobju jo je vodilo več komandantov, pohodi, ki jih je organizirala, pa so potekali predvsem na območju naše občine. Žal pa je razpadla, kajti zanimanje za pohode je upadlo, vodstvo in člani pa so se razšli.

V jeseni leta 1982 pa je bila v okviru predsedstva občinske konference ZSMS Litija ustanovljena komisija za obujanje revolucionarnih tradicij NOB. Evidentiranje članov brigade sega še v leto 1982, brigada pa je bila ponovno ustanovljena v prvih mesecih letošnjega leta. Zbranih je bilo preko sto prijav, seveda pa se vsi pohodov ne udeležujejo. Letos je vodstvo organiziralo pohod na Savo, v Gabrovko, Na Tisje, Janče, Tuj grm, Trojane. Po poteh partizanske Ljubljane, zadnji pohod pa je bil dvodnevni in sicer na Primskovo. Člani litijske pohodne brigade so se udeležili tudi regijskih pohodov na Jelenov žleb, Ig, ter na XI. kongres ZSMS, pa tudi zveznih Po poteh Avnoja ter na šutjesko. Glede na število mladitih v občini (v primerjavi s ljubljansko občino), je litijska ena boljših brigad v ljubljanski regiji. Je tudi ena redkih brigad, ki ima svoj pionirski vod in kjer pionirji enakopravno sodelujejo pri pohodih.

Čemu pohodništvo? Kakšen namen ima? Tudi to nas je zanimalo, ko smo se pogovarjali z vodjem komisije za ORT in načelnikom štaba brigade Matjažem Urbancem in mentorico pionirskega voda Alenko Brunčekom. Glavni in bistveni namen je obujanje revolucionarnih tradicij, seznanjanje in spoznavanje z borci, organizirano druženje

Predsednik komisije za obujanje revolucionarnih tradicij NOB in načelnik štaba brigade Matjaž Urbanc (Foto: R. B.)

mladih, spoznavanje življenja v naravi in nenazadnje tudi razvedrilo in zabava. Sicer pa pravijo, da imamo dve vrsti pohodov: pohode na proslave in prireditve ter pohode za zabavo, sprostitve in razvedrilo. Pohodi so res zanimivi in pestri.

Pohodnike družijo pesem, glasba, smeh, veselje, dobra volja, opozoriti pa velja na zanimivejši obred med pohodniki, na krst, ki med prisotnimi požanje največ smeha.

Na vse pohode se temeljito pripravijo. Vodstvo vse udeležence seznani z namenom in ciljem pohoda ter s krajem, kamor so namenjeni.

Seveda pa tudi v brigadi ne gre

brez težav. Že na začetku smo omenili, da je evidentiranih preko sto mladit. Povsem drugačna pa je številka, če preštujemo člane na pohodih. Nekateri pridejo le enkrat, da dobijo srajco z emblemom. Drugi, predvsem učenci 8. razredov ter 1. in 2. letnikov srednjih šol pa imajo težave s starši. Mogoče smo na tem področju premalo storili. Javnost je premalo seznanjena s pomenom pohodov in drugimi mladinskimi aktivnostmi.

Vodstvo brigade pa si želi boljšega sodelovanja z osnovnimi šolami. Omenim naj, da se sploh ne udeležujejo prostovoljci v enotah teritorialne obrambe, čeprav je to njihova dolžnost. O pohodih so vsi redno obveščeni, odziva pa ni.

V današnji težki gospodarski situaciji ima pohodna brigada tudi grotne težave. Nekatere občine dajejo za to dodatna sredstva, litijska brigada pa dobiva denar le iz proračuna občinske konference ZSMS. Tega je letos že zmanjkalo in vse kaže, da bo moral vsak udeleženec pohod financirati sam. Dogaja se, da nekateri prispevajo denar, čeprav ne vedo, ali ga bodo dobili povrnjenega. Prav ob tem se bo spoznalo, kdo je pravi pohodnik in kdo gre na pohod le zato, da živi na račun drugih.

Brigada tesno sodeluje tudi z OŠ TO, ki je za dvodnevni pohod na Primskovo prispeval hrano. Kako bo vnaprej, se ne ve.

Pohodi pa niso namenjeni le članom brigade. Veselijo se vsakega, ki se jim pridruži, od cici-banov do mladincev in starejših občanov. Leta niso važna. Morda ne veste, kako bi se tem mladim popotnikom pridružili?

Najbolje je, da na občinsko konferenco ZSMS Litija, Pono-viška 6, pošljete svoje podatke, v

imeniku lahko najdete tudi telefonsko številko in že o prvem pohodu boste pisмено obveščeni. Pridružite se jim, saj do brigade nimate nikakršnih obveznosti. Potrebna je le dobra volja.

V brigadi upajo, da se bodo razmere spremenile. Mladinskim dejavnostim bodo v prihodnje namenili več pozornosti in tako preprečevali izkrivljanja in napake mladit v današnji družbi. To pa je v skupnem interesu mlajše in starejše generacije.

R.B.

Med pohodom je dobrodošel tudi počitek, premore pa vodstvo brigade izkoristi za posvete in ocene pohoda (Foto: R. B.)

PROGRAM NOVOLETNIH PRAZNOVANJ OB SPREJEMU DEDKA MRAZA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

LITIJA LEVI IN DESNI BREG:

- od 3. do 5. leta starosti 20. 12. ob 15.30 uri v dvorani na Stavbah
- od 6. do 8. leta starosti 20. 12. ob 18.00 uri v dvorani na Stavbah
- od 1. do 2. leta starosti 21. 12. ob 16.00 uri v dvorani na Stavbah

ŠMARTNO (tudi Vintarjevec in Črni potok):

- od 1. do 4. leta starosti 22. 12. ob 16.00 uri v osnovni šoli Šmartno
- od 5. do 8. leta starosti 23. 12. ob 16.00 uri v osnovni šoli Šmartno

JABLANIŠKA DOLINA:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 22. 12. ob 16. uri v gasilskem domu v Jablanici
- za vse otroke ob 1. do 8. leta starosti 23. 12. ob 16. uri v gasilskem domu na Bregu

SAVA:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 22. 12. ob 16. uri v združenem domu na Savi

JAVORJE:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 10. uri v osnovni šoli Javorje

KRESNICE IN RIBČE:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 10. uri v osnovni šoli Kresnice

JEVNICA:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 14. uri v dvorani združenega doma v Jevnici

ŠTANGARSKE POLJANE:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 10. uri v osnovni šoli Štangarske poljane

VELIKA ŠTANGA:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 14. uri v dvorani kulturnega doma V. Štanga

KOSTREVNICA:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 25. 12. ob 15. uri v dvorani zadr. doma v Kostrevnici

PRIMSKOVO:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 25. 12. ob 11. uri v osnovni šoli Gradišče

HOTIČ:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 11. uri v gasilskem domu v Sp. Hotiču

VAČE:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 24. 12. ob 15. uri v osnovni šoli na Vačah

POLŠNIK:

- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 28. 12. ob 15. uri v osnovni šoli Polšnik

DOLE:

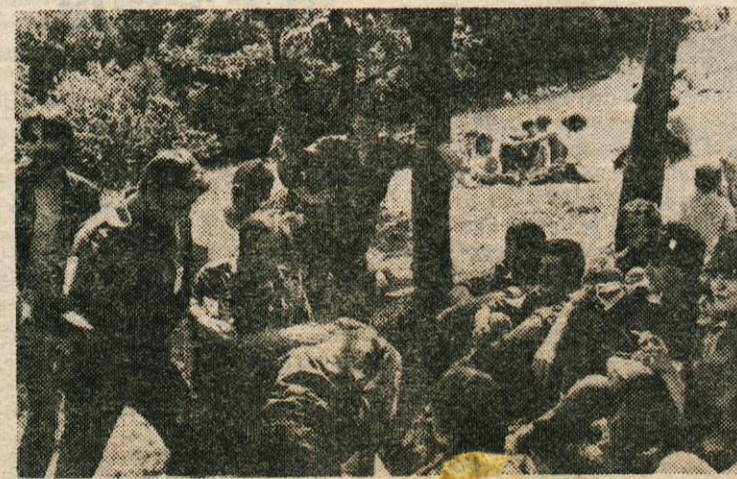
- za vse otroke od 1. do 8. leta starosti 29. 12. ob 15. uri v osnovni šoli na Dolah

GABROVKA:

- 30. 12. ob 15. uri v osnovni šoli Gabrovka

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelji: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Miro Kaplja. Odgovorni urednik Glasila občanov: Jože Sevljak; odgovorni urednik Delegatskega obveščevalca: Tine Brilec. Lektor: Jelka Belc. Ureja uredniški odbor. Predsednik časopisnega sveta: Hilda Bole. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: IBM — Dnevnik. Tisk: Tiskarna Ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-617. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Največ smeha požanje krst brigadirjev. Novega pohodnika krstita komandant brigade in načelnik štaba. (Foto: R. B.)